

International Journal of Social Sciences

ISSN:2587-2591

[DOI Number:http://dx.doi.org/10.30830/tobider.sayi.24.4](http://dx.doi.org/10.30830/tobider.sayi.24.4)

Volume 9/4

2025 p. 54-86

**ARGUVAN (MALATYA) ARAŞTIRMALARI: GEÇ KALKOLİTİK'TEN ORTA
TUNÇ ÇAĞI'NA YERLEŞİM MODELLERİ VE SERAMİK REPERTUVARI**

**THE ARGUVAN (MALATYA) RESEARCH: SETTLEMENT PATTERNS AND
CERAMIC REPERTOIRE FROM THE LATE CHALCOLITHIC TO THE
MIDDLE BRONZE AGE**

Sevgi DÖNMEZ*

ÖZ

2022 yılında Arguvan İlçesi'nde gerçekleştirilen yüzey araştırmaları sonucunda, Geç Kalkolitik Çağ'dan Orta Tunç Çağı'nın sonuna kadar olan dönemde, bölgenin yerleşim modelleri ve diğer bölgelerle olan kültürel etkileşimi konusunda önemli veriler elde edilmiştir. Bölgenin coğrafi özellikleri ve konumu da dikkate alındığında, Arguvan, Geç Kalkolitik Çağ'dan Erken Tunç Çağı II'nin sonlarına kadar, özellikle Kuzeydoğu Anadolu ile yoğun kültürel etkileşimi yansıtan bulgular sunmuştur. Bu dönemde, Orta Anadolu ve Suriye-Mezopotamya kültürel etkisini yansıtan bulgular ise daha sınırlıdır. Arguvan'ın jeolojik yapısı, yerleşim modellerinin şekillenmesinde önemli bir unsur olmuştur. Bu dönemde, Fırat Havzası ve hinterlandında kalan alanlarda höyük yoğunluklu yerleşimler ön plandayken, Erken Tunç Çağı II'den itibaren savunma ve kontrol amaçlı kullanılmış olabilecek sırt ve tepe yerleşimlerinin sayısında dramatik bir artış söz konusudur. Arguvan'da en erken Erken Tunç Çağı II başlarına tarihlendirilebilecek kurganlar, tepe yerleşimleri üzerinde tespit edilmiştir. Kurgan geleneğinin tam olarak Anadolu'da ilk nerede ve nasıl başladığı ile ilgili tartışmalar devam etmekle birlikte, Malatya'da özellikle Erken Tunç Çağı yerleşimlerinde tespit edilen kurganlar, Erken Tunç Çağı I'in sonlarından itibaren Yukarı Fırat Havzası'ndaki kaotik bir sürecin yansıması olarak, pastoral göçerlerin savunma ve kontrol temelli örgütlenmelerinin bir sonucu olmalıdır. Arguvan'da, Erken Tunç Çağı III ve Orta Tunç Çağı'nı temsil eden yerleşimlerdeki bulgular, diğer bölgelerle olan kültürel etkileşimin azaldığına işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Arguvan, Seramik, Geç Kalkolitik, Erken Tunç Çağı, Orta Tunç Çağı*

---

* Doç. Dr., İnönü Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, E-mail: sevgi.donmez@inonu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-0597-6585, Malatya, Türkiye.

ABSTRACT

The 2022 survey conducted in the Arguvan district has provided significant insights into settlement patterns and cultural interactions with neighboring regions from the Late Chalcolithic Age to the end of the Middle Bronze Age. Considering its geographical characteristics and location, Arguvan yielded evidence of intensive cultural interaction with Northeastern Anatolia from the Late Chalcolithic Age until the end of the Early Bronze Age II. In contrast, the influence of Central Anatolia and the Syro-Mesopotamian cultural sphere appears to have been more limited. The geological structure of Arguvan is observed to have played a determining role in the formation of settlement patterns. While mound-centered settlements dominated the Euphrates Basin and its hinterland prior to the Early Bronze Age II, a dramatic increase in ridge and hilltop settlements - likely associated with defense and control - can be observed beginning in the Early Bronze Age II. Of particular note are the kurgans identified on hilltop settlements in Arguvan, which can be dated as early as the beginning of the Early Bronze Age II. Although scholarly debates continue regarding the precise origins and development of the kurgan tradition in Anatolia, the presence of kurgans in Early Bronze Age settlements in Malatya suggests that, from the end of the Early Bronze Age I onward, they emerged as reflections of the chaotic dynamics in the Upper Euphrates Basin and as outcomes of pastoral nomadic communities' defense- and control-oriented forms of organization. Findings from settlements representing the Early Bronze Age III and the Middle Bronze Age, however, indicate a decline in Arguvan's cultural interaction with other regions during these later phases.

Keywords: *Arguvan, Ceramic, Late Chalcolithic, Early Bronze Age, Middle Bronze Age*

Giriş

“Malatya İli Bronz Çağı ve Demir Çağı” konulu yüzey araştırması kapsamında 2022 yılında gerçekleştirilen Arguvan ilçesi arazi çalışmalarında onlarca yerleşim yeri tespit edilmiştir. Arguvan İlçesi, Doğu Anadolu Bölgesi'nin Yukarı Fırat Bölümü'nde, Malatya Ovası'nın kuzeydoğusunda yer almaktadır. Arguvan'ın doğusunda Arapgir ve Elazığ'ın Baskil İlçesi, batısında Hekimhan, kuzeyinde Sivas'ın Divriği İlçesi, güney ve güneybatısında Yazıhan İlçesi yer almaktadır.

Fırat Nehri'nin batı kıyısından başlayıp, kuzey ve kuzeydoğuda Divriği'ye uzanan araştırma sahası, Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki Malatya fay zonu üzerinde yer almaktadır. Bölge, Malatya Neojen havzasının kuzeydoğusunda yüzeylenen, alt düzeylerde sığ denizel, üst düzeylerde ise ardalımalı karasal tortullar üzerinde, ince taneli kumtaşı, silttaşı, organik malzemeli gri-yeşil kiltası, çamurtaşı – kumtaşı ardalımasından ve yer yer çakiltası ile kiltasından oluşmaktadır (Önal, 1995; Yayık, 2006, ss. 10-12). Boyaca Formasyonu olarak adlandırılan jeolojik oluşumun bileşenleri arasında çakıllar, andezit, bazalt, kuvars, mermer ve çört yer almaktadır (Yayık, 2006, s. 13). Arguvan bazaltının kaynağını ve bölgenin önemli jeomorfolojik yapısını, batıda Kuruçay Havzası'na, güneydoğu'da Fırat Havzası'na kadar geniş yayılım gösteren Yama Dağı (2631 m.) oluşturmaktadır (Akbulut, 2011, s. 474). Neojen Dönem'de de lav çıkışlarının devam ettiği Yama Dağı'nda, volkanik tüflerin üzerine bazaltlar gelmiş olup, bu sahalarda yüksek olmayan tepelik alanlar ortaya çıkmıştır. Göldağ (2402 m), Çatal Dağı (2120 m), Küçükdağ

(2160 m), Doyuran Tepesi (1516 m) ve Hasbek Tepesi (2310 m) Arguvan'ın kuzeyindeki en önemli yükselteleri oluşturmaktadır (Akbulut, 2011, s. 474; Apaydın, 2021, ss. 3-4). Neojen volkanizmasına bağlı patlamalar sonucunda oluşan kalderaların, Yama Dağı'ndan çıkan tuf ve cüruf gibi volkanik malzemelerle dolmasıyla Yama Dağı'ndan güneye, Arguvan'ın merkezine doğru yükselti azalmış ve düzlük alanlar ortaya çıkmıştır. Bölgenin jeomorfolojik bileşenlerini oluşturun volkanik ve tortul kayaçlar ki büyük oranda bazaltlı yapı, iklimsel Őartların da etkisiyle suyu absorbe etme yoğunluğuna göre bölgede ciddi anlamda heyelan riski oluşturmaktadır. Neojen birimlerin üzerine Fırat Nehri'nin kollarının taşıdığı Kuvaterner yaşlı alüvyal malzeme yayılım göstermektedir. Böylece Arguvan'ın da içinde yer aldığı topografya, Fırat Havzası'na doğru hafif meyilli, genel hatlarıyla dalgalı bir yapıya sahiptir (Akbulut, 2011, ss. 474-477; Dölek ve Avcı, 2016, ss. 123-124).

Arguvan'ın en önemli akarsu kaynaklarını doğusunda Fırat Irmağı, batısında Kuruçay ayı oluşturmaktadır. Arguvan'da yer alan Őotik ayı Deresi, Aliağa Deresi/Morhamam Deresi, Hasar ayı (avuş ayı), Germişi Deresi ve Söğütlü ayı gibi küçük akarsu kaynaklarının bir kısmı kurumaya yüz tutmuştur (Dönmez, 2024, s. 304).

Bölgenin ana geçim kaynağını tarım ve hayvancılık oluşturmaktadır. Arguvan'ın en önemli yaylalarını, ilçenin kuzeyinde yer alan akmak, Ovacık, Veli ve Kızıldaş yaylaları oluşturmakta olup, bu bölgelerde yarı göçebelik kısmen devam etmektedir. Bölgenin hammadde kaynaklarının başında, mermer, bazalt, andezit, volkanik bazalt katmanlarından elde edilen opal taşı gelmektedir. Divriği ve Hekimhan demir kaynaklarına oldukça yakın bir bölgede yer alan Arguvan, yaygın olarak bozkır bitki örtüsüne sahip, kuzeyinde ve batısındaki yüksek rakımlı alanlarda bozuk baltalık ve orman vasfını yitirmiş meşe örtüsü yer almaktadır (Dönmez, 2024, s. 304).

Araştırma sahasının jeomorfolojik yapısı ve akarsu kaynakları, Prehistorik Dönem yerleşim modellerinin ve üretim ilişkilerinin Şekillenmesinde önemli olmuştur. Geç Kalkolitik ağ'dan (GK) Orta Tunç ağı'na (OT) kadar olan süreçte, Fırat Havzası ve hinterlandında, höyükleşme yoğunken, kuzeye doğru yükseltinin arttığı bölgelerde sırt ve tepe yerleşimlerinin yoğunluğu dikkat çekmektedir (Tab. I). Özellikle ile merkezinden Fırat Havzası'na kadar uzanan sahanın erozyon yoğunluğu ve önemli bir heyelan bölgesi olması nedeniyle geçici yerleşim alanlarının saptanması oldukça güçtür.

Geç Kalkolitik ağ'dan Orta Tunç ağı'na Arguvan Yerleşimleri

Yerleşimler	Yerleşim Modelleri	GK	ET I	ET II	ET III	OT
Ağultepe	Tepe	X	X	X	X	?

Aliğaderesi	Tepe			X	X	X
Art Hills	Tepe		X	?		
Ayıkaya Settlement and Akbeltepe Kurgan	Sırt		X	X	X	
Çakmak	Kaya-altı		?	X	?	
Çavuşköy	Höyük		X	X	?	
Değirmenbaşı	Düz			X	?	
Dolaylı	Sırt			X	X	X
Dolaylı Fortress	Tepe		?	X	?	
Güveçli	Sırt			X	X	
Horumhan	Höyük	X	X	X	X	
İsahöyük	Höyük	X	X	X	X	X
Kamberabdal	Tepe		X	X	X	X
Karahöyük	Höyük	X	X	X	X	X
Karatepe Settlement and Karatepe Kurgan	Tepe			X	?	
Karataş Fortress	Tepe			?	X	X
Kazankulpu	Mağara ve Kaya-altı	X	?			
Kilisetep	Tepe			X	X	X
Yeniköy	Höyük	X	X	X	X	
Yukarisülmenli	Höyük	X	X	X	X	X

Tablo 1: Geç Kalkolitik Çağ'dan Orta Tunç Çağı'na Arguvan Yerleşimleri.

Bu çalışmanın amacı, 2022 yılında gerçekleştirilen yüzey araştırmaları sonuçlarına göre GKÇ'den OTÇ'nin sonlarına kadar Arguvan İlçesi'nin yerleşim modelleri ve diğer kültür bölgeleri ile olan ilişkileri seramik repertuarı ışığında tartışmaktır (Fig. 1). Buluntuların tarihlemeleri, Arslantepe kronolojisi esas alınarak yapılmıştır ((Frangipane, 2019, s. 73, Tablo 1). Bölgenin coğrafi özellikleri de göz önünde bulundurularak, çalışma, Arguvan'ın kuzey bölgelerindeki yüksek rakımlı alanlar ile Fırat Nehri'nden Arguvan merkezine kadar uzanan düşük rakımlı, büyük oranda düzlüklerden oluşan saha olmak üzere iki başlık altında tartışılacaktır.

Fırat Havzası ve Hinterlandı Yerleşim Modelleri ve Seramik Repertuarı

Arguvan'ın güneybatı sınırları boyunca devam eden Fırat Nehri'nin batı bankı dalgalı morfolojiye sahip tepelik alanlardan ve bu tepelik alanların arasında yer alan düzlüklerden oluşmaktadır. Arguvan İlçe merkezine doğru düzlükler sahada geniş yer kaplarken bu düzlüklerin bazıları, derin vadi yatakları ile birbirlerinden ayrılmıştır. Arazide yüksek olmayan tepelik alanlar, düzlük alanlara göre daha az yer kaplamaktadır. Arguvan'ın merkez bölgelerinden Fırat Nehri'ne kadar olan sahada, höyük yerleşimlerinin yoğunluğu dikkat çekerken, yüksek olmayan tepelik alanların sırtına veya tepesine kurulan yerleşimler az sayıda olup, bir kısmı kalıcı yerleşim özelliği taşımaktadır. Bu bölgede yer alan İşahyk, Karahöyük, Horumhan ve Yukarısülmenli höyük yerleşimleri C. Burney (1958) tarafından gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında tespit edilmiştir. Değirmenbaşı ve Kilisetepeler yerleşimleri ise M. zdoğan tarafından 1977'de gerçekleştirilen yüzey araştırmalarında saptanmıştır (zdoğan, 1977, ss. 21, 23-24).

İşahyk

İşaky Köyü'nün 3,4 km güneybatısında, deniz seviyesinden 774 m yükseklikte, yaklaşık 110 m x 150 m ebatlarında, etrafı tarım arazileri ile çevrili bir alan üzerinde yer alan büyük bir höyük yerleşimidir (Fig. 2A). Höyük yüzeyinde çok sayıda çakmaktaşı alet parçalarının (kazıcılar, kesici ve delici aletler) yanı sıra volkanik taşlardan yapılmış alet parçaları da tespit edilmiştir (Fig. 2B). Taş aletlerin büyük bir kısmı yonga alet teknolojisi örneklerini yansıtılmaktadır. Yüzeyde saptanan seramik parçaları, höyüğün, GK'den OT'ye kadar yerleşim gördüğüne işaret etmektedir. Uzun boyunlu, ağız kenarı hafif kalınlaştırılmış, mat kırmızı renkte astarlı çömlek parçası (Lev. 1.1), Tepecik'in GK tabakalarında tespit edilen, Orta Anadolu tipolojisinde, "Red Slipped Ware" (Kırmızı Astarlı Seramik) grubu çömlekler ile benzer özelliktedir (Esin, 1982, s. 113, Pl. 73.7-8). Gri renkte astarlı, ortasından tutamaklı, saman ve mineral katkılı kapak parçası (Lev. 1.2), form özellikleri bakımından Taşkun Mevki'nde saptanan ve Erken Tunç Çağı (ET) I'e tarihlenen kapak parçaları ile benzerdir (Palumbi, 2008, Fig. 6.33/2). "Red-Black Burnished Ware" (Kırmızı Siyah Akılı), Kura-Aras etkili seramik grubuna giren, boyunlu, şişkin gövdeli, hafif dışa çekik ağızlı mlek (Lev. 1.3), Arslantepe VIB2-VIC ve Gelinciktepe'den bilinen bir çömlek formu olup, bu form ET I'in ikinci yarısından ET II'nin başlarına kadar kullanılmaya devam etmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 11.18; Palumbi, 2008, Fig. 6.20/5, 6.27/4). Yerleşimde, Yukarı Fırat Havzası'nın ET II'ye tarihlenen seramik formları arasında, kırmızı-siyah akılı, ağız kenarı hafif kalınlaştırılmış ve ie çekik ağızlı, boyunsuz mlek (Lev. 1.4), Gelinciktepe'de ET II'ye tarihlenen çömlek formu ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 12.5). ET II-III geçiş aşamasında höyüğün yerleşim gördüğüne işaret eden, kırmızı-siyah akılı, kısa boyunlu, şişkin gövdeli, ağız kenarı kalınlaştırılmış mlek (Lev. 1.5), Arslantepe (VIC) ve Gelinciktepe'de ET II, İmikuşağı'nda ET II-III geçiş aşaması çömlek formları ile paraleldir (Palmieri, 1967, Fig. 11.13; zfirat ve Sagona, 1996-97, Fig. 4.1; Persiani, 2008, Fig. 2.1). Açık krem rengi astarlı, çark yapımı ksenin (Lev. 1.6) formu, Arslantepe (VID) ve Köşkerbaba'dan bilinen

ETÇ III formlarını yansıtmaktadır (Bilgi, 1987, Pl. 130.A-189; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 9.5). ETÇ III'e tarihlenen ve Yukarı Fırat Havzası'nda yaygın bir boya bezeme geleneğini yansıtan amorf seramik parçası (Lev. 1.7) üzerindeki bezeme, Arslantepe (VID), Köşkerbaba, Norşuntepe, Fethiye Höyük, Han İbrahim Şah yerleşimlerinden bilinmektedir (Ertem, 1974, Pl. 58.4-5; Hauptmann, 1979, Pls. 44.2, 45.2-3; Bilgi, 1987, Pls. 130. A-152, A-154; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 10.4; Dönmez, 2023, Çiz.1.7/14). Höyüğün, OTÇ'de yerleşim gördüğüne işaret eden, hafif içe çekik ağızlı kâse formu (Lev. 1.8), Korucutepe, Sivas-Kayalıpınar, Arslantepe VA'dan bilinmektedir (Griffin, 1980, Pl. 5.186; Di Nocera, 1998, Taf. 3.3; Torun, 2019, Lev. 8.4).

Yukarısülmenli Höyük

Yukarısülmenli Köyü'nün mezarlık mevkiinde, yaklaşık 60 m x 80 m ebatlarında, deniz seviyesinden 1114 m yükseklikte, etrafı tarım arazileri ile çevrili, orta ölçekli bir höyük yerleşimidir. Höyük ve çevresi, modern dönemde, mezarlık alanı olarak kullanımı ve tarım faaliyetleri nedeniyle oldukça tahrip olmuş durumdadır (Fig. 2C). Fırat Havzası peyzajına hâkim bir konumda yer alan höyüğün yüzeyinde GKÇ'den OTÇ'ye kadar yerleşim gördüğüne işaret eden seramik parçaları tespit edilmiştir. GKÇ sonu-ETÇ I başlarına tarihlendirilen siyah açık, hafif dışa çekik ağızlı kâse (Lev. 1.9), Arslantepe (VIA-VIB1) ve Tepecik'in GKÇ-ETÇ I tabakalarında açığa çıkarılan kâse formları ile benzer olup, Yukarı Fırat Havzası'nda tespit edilen Kura-Aras seramik repertuarını yansıtmaktadır (Esin, 1982, Pls. 73.1, 74.1-4; Palumbi, 2008, Figs. 3.18 /2-4, 4.12/4, 6.56/2). Yerleşimde ETÇ I'e tarihlendirilen ve monokrom açık seramik grubuna dâhil ettiğimiz kâse (Lev. 1.10), Norşuntepe'nin ETÇ I tabakasında açığa çıkarılan kâse ile benzer özelliklerdedir (Palumbi, 2008, Fig. 6.48/1). Monokrom çömlek grubuna giren, ağız kenarı hafif kalınlaştırılmış, kısa boyunlu çömlek formu (Lev. 1.11), Norşuntepe'nin ETÇ I tabakasından bilinmektedir (Hauptmann, 1982, Pl. 49.3). ETÇ I'e tarihlendirilen dışı kırmızı, içi siyah, iyi açılanmış kâse (Lev. 1.12), Arslantepe (VIB1-VIB2), Norşuntepe, Taşkun Mevkii ve Tepecik'te saptanan kâseler ile benzer özellikleri yansıtmaktadır (Palumbi, 2008, Figs. 6.9/4, 6.30/2, 6.46/1, 6.55/3). Dışı kırmızı, içi siyah, iyi açılanmış bir başka kâse (Lev. 1.13), Arslantepe'de (VIB2) açığa çıkarılan kâseler ile benzer olup, ETÇ I'in ikinci yarısına tarihlendirilmiştir (Palumbi, 2008, Figs. 6.19/10-11). Yerleşimde, ETÇ I-II geçiş aşaması seramik formunu yansıtan uzun boyunlu, kırmızı-siyah açık, hafif dışa çekik ağızlı çömlek formu (Lev. 1.14), Arslantepe (VIB2), Norşuntepe ve Tepecik'de ETÇ I'in sonlarına, Gelinciktepe'de ETÇ II'ye tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 11.3; Palumbi, 2008, Figs. 6.20/7, 6.47/5, 6.55/8). ETÇ I-ETÇ II geçiş aşamasının çizi bezeme geleneğini yansıtan monokrom amorf parça (Lev. 1.15) üzerindeki bezeme, Karaz ve Norşuntepe'nin ETÇ I tabakasından ve Arslantepe'de (VIC), ETÇ II seramikleri üzerinde tespit edilmiştir (Palumbi, 2008, Figs. 6.3/3-4, 6.27/6, 6.46/10). ETÇ II'ye tarihlendirdiğimiz, kısa boyunlu, şişkin gövdeli, ağız kenarı kalınlaştırılmış, kırmızı-siyah açık çömlek (Lev. 1.16), Gelinciktepe'den bilinen bir formu yansıtmaktadır (Palmieri, 1967, Fig. 11.6). Kırmızı-siyah açık, ağız kenarı kalınlaştırılmış, dışa çekik ağızlı, uzun boyunlu çömlek (Lev. 1.17), Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ II'den itibaren Kura-Aras

seramiğinin yerel bir taklidi olarak ortaya çıkan seramik repertuarını yansıtmakta olup, Gelinciktepe'de ET II, İmikuşağı'nda ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 11.25; zfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 3.3). Yukarı Fırat Havzası'nda Kura-Aras seramiğinin yerel bir yorumu olarak nitelendirebileceğimiz bir başka seramik grubu olan alacalı seramik (mottled ware) repertuarına dâhil ettiğimiz, ağız kenarı kalınlaştırılmış, uzun boyunlu ömlek (Lev. 1.18), ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirilmiştir. Bu form, Gelinciktepe, İmikuşağı ve Korucutepe'de açığa çıkarılan çömlek formları ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 11.8; Kelly-Bucclatti, 1978, Pl. 112.B; zfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 5.7). Yukarısülmenli'nin OT'de yerleşim gördüğüne işaret eden seramikler arasında paralel yiv bezemeli kâse (Lev. 1.19), Arslantepe'nin VA tabakasından bilinmektedir (Di Nocera, 1998, Taf. 2.1-5).

Horumhan Höyük

Modern Tarlacık Köyü'nün 100 m kuzeyinde, deniz seviyesinden 1157 m yükseklikte, yaklaşık 100 m x 80 m ebatlarında, etrafı tarım arazileri ile çevrili büyük bir höyük yerleşimidir (Fig. 2D). Höyüğün etrafında yer alan tarım arazileri üzerindeki tarım faaliyetleri nedeniyle höyük kısmen zarar görmüştür. Höyüğün yüzeyinde çok sayıda çakmaktaşından yapılmış alet parçaları tespit edilmiştir (Fig. 2E). Höyüğün, yüzeyde saptanan seramik parçalarına göre, GK'den ET III'ün sonlarına kadar yerleşim gördüğü anlaşılmaktadır. Açık krem renginde astarlı, ağız kenarı kalınlaştırılmış, çark yapımı, boyunlu ömlek (Lev. 1.20), Suriye-Mezopotamya'daki Uruk költür geleneğini yansıtan ve GK'nin sonlarında Arslantepe'de (VIA) saptanan çömlek ile benzerdir (Palumbi, 2008, 79, Fig. 3.15/20). Hafif ie çekik ağızlı kâse (Lev. 1.21), form özellikleri bakımından ET I'de Arslantepe'de (VIB1) saptanan kırmızı-siyah akılı kâse formu ile paraleldir (Palumbi, 2008, Fig. 6.9/4). Kırmızı-siyah akılı kâse (Lev. 1.22), Yukarı Fırat Havzası'nda GKÇ'nin sonlarından başlayıp, ET I boyunca kullanılmış bir forma ve yapım kalitesine sahiptir (Palumbi, 2008, Figs. 3.18/4, 6.19/4, 6.30/4, 6.46/3, 6.57/1). Hafif dışa çekik ağızlı, boyunlu ömlek (Lev. 1.23), Arslantepe'de (VIB1-VIB2), ET I boyunca, Gelinciktepe'de ise ET II'de devam eden kırmızı-siyah akılı çömlek geleneğini yansıtmaktadır (Palmieri, 1967, Fig. 11.18; Palumbi, 2008, 4.4/6, 6.8/8, 6.20/5). Yerleşimde Suriye-Mezopotamya etkisini yansıtan açık krem renginde astarlı, çark yapımı, düz yalın seramik (plain simple ware) grubuna dâhil ettiğimiz kâse (Lev. 1.24), Arslantepe (VB2), Taşkun Mevkii, Yukarı Dicle Havzası ve Gelinciktepe'den bilinmekte olup, ET I-II'ye tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 23.5; Palumbi, 2008, Fig. 6.17/6, 6.34/8; kse vd., 2009, Res. 7.12). Boya bezemeli amorf bir parça üzerindeki bezeme geleneği (Lev. 1.25), Yukarı Fırat Havzası'nda ET II'de ortaya çıkan ve ET III'ün başlarına kadar devam eden bir gelenektir (Palmieri, 1967, Fig. 20.a; Conti ve Persiani, 1993, Figs. 7.5-6; zfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 8.11). Höyüğün ET III'de yerleşim gördüğüne işaret eden, ağız kenarı kalınlaştırılmış, kısa boyunlu ömlek (Lev. 1.26), Yukarı Fırat Havzası'nda ET II'nin sonlarında başlayıp, ET III'de kullanılmaya devam eden bir formu yansıtmaktadır (Conti ve Persiani, 1993, Fig. 7.7; zfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 5.8).

Karahöyük

Karahöyük Köyü sınırları içerisinde, yaklaşık 180 x 150 m ebatlarında, deniz seviyesinden 1204 m yükseklikte, etrafı tarım arazileri ile çevrili büyük bir höyük yerleşimidir (Fig. 2F). Höyüğün özellikle doğu yamacı modern yerleşim nedeniyle tahrip olmuştur. Höyük yüzeyinde toplanan seramik malzeme, höyüğün GKÇ'den OTÇ'ye kadar yoğun kullanımına işaret etmektedir. Açık turuncu renkte astarlı kâse (Lev. 2.1), Norşuntepe ve Tepecik'te GKÇ'ye tarihlendirilen Orta Anadolu tipi kâseler ile benzerdir (Esin, 1982, Pl. 73.1-2; Hauptmann, 1982, Pl. 37.1-4). Kırmızı-siyah açkılı kâse (Lev. 2.2), ETÇ I'de Yukarı Fırat Havzası'nda oldukça geniş bir alana yayılan kâseler ile benzer özelliktedir (Palumbi, 2008, Figs. 6.9/2, 6.19/4, 6.30/11, 6.46/4, 6.55/3). Açık krem renginde astarlı, çark yapımı kâse (Lev. 2.3), düz yalın seramik grubuna girmekte olup, benzer örneği, Norşuntepe'de ETÇ I'e tarihlendirilmiştir (Hauptmann, 1982, Pl. 41.1). Açık krem renginde astarlı, çark yapımı çömlek (Lev. 2.4), ETÇ I'in ikinci yarısında, Arslantepe (VIB2) ve Taşkun Mevkii'nde açığa çıkarılan düz yalın seramikler ile benzerdir (Palumbi, 2008, Figs. 6.17/2-4, 6.34/2-4). Yukarı Fırat Havzası'nın yerel seramik repertuvarını yansıtan kırmızı-siyah açkılı, ağız kenarı kalınlaştırılmış çömlek (Lev. 2.5), Arslantepe (VIC) ve Gelinciktepe'de bulunan çömlek formları ile benzer olup ETÇ II'ye tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 12.5; Persiani, 2008, Fig. 2.3). Ağız kenarı kalınlaştırılmış, dışa çekik ağızlı çömlek (Lev. 2.6), ETÇ II-III geçiş aşamasında İmikuşağı ve Korucutepe'den bilinen bir formu yansıtmaktadır (Kelly-Buccellati, 1978, Pl. 112.A; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 6.4). İçe çekik ağızlı kâse (Lev. 2.7), Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ III'te ortaya çıkan boya bezemeli kâse formları ile oldukça benzerdir (Bilgi, 1987, Pl.130.A19; Conti ve Persiani, 1993, Figs. 9.9-10; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 10.11). Ağız kenarı kalınlaştırılmış çömlek (Lev. 2.8) üzerindeki bezeme geleneği, Yukarı Fırat Havzası'nın ETÇ III boya bezeme geleneğini yansıtmaktadır (Conti ve Persiani, 1993, Figs. 9.1-2, 8-9, 10.4, 11.5, 7; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Figs. 10.1-3, 5, 7, 13). Dışa çekik ağızlı çömlek (Lev. 2.9), Arslantepe'nin VA tabakasından tespit edilen çömlek ile benzerdir (Di Nocera, 1998, Taf. 7.5). Dışa çekik ağızlı, kısa boyunlu çömlek formu (Lev. 2.10), Korucutepe, Arslantepe (VA), Sivas-Kayalıpınar yerleşimlerinde OTÇ'ye tarihlendirilmiştir (Griffin, 1980, Pl. 5.289; Di Nocera, 1993, Fig. 5.3; Torun, 2019, Lev. 38.5).

Çavuşköy Höyük

Çavuşköy'ün 1,3 km doğusunda, deniz seviyesinden yaklaşık 1258 m yükseklikte, kuzey ve batı yamacı sarp kayalık alana açılan, güney ve doğu yamacı tarım arazilerine uzanan, yaklaşık 65 m x 30 m çapında, orta ölçekli bir höyük yerleşimidir (Fig. 3A). Yerleşimin yüzeyinde saptanan ve Gelinciktepe'den bilinen (Palmieri, 1967, Fig. 31.3) bir adet çakmaktaşı orak parçasının (Fig. 3B) yanı sıra çok sayıda seramik buluntu, höyüğün ETÇ I-II'de yerleşim gördüğüne işaret etmektedir. Yüzeyde saptanan ve ETÇ I'i temsil eden kırmızı-siyah açkılı kâse (Lev. 2.11), Arslantepe VIB2'den bilinmektedir (Palumbi, 2008, Fig. 6.19/10). Hafif içe çekik ağızlı, kırmızı siyah açkılı kâsenin formu (Lev. 2.12),

Arslantepe (VIB1-VIB2), Taşkun Mevkii ve Norşuntepe'de ET I'e, Gelinciktepe'de ET II'nin başlarına tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 12.8; Palumbi, 2008, Figs. 6.9/3, 6.19/5, 6.30/10, 6.46/1). Kırmızı-siyah akılı, dışa çekik ağızlı, boyunlu ömlek (Lev. 2.13), Arslantepe (VIB2) ve Norşuntepe'de ET I'e tarihlendirilen çömlekler ile benzer formdadır (Palumbi, 2008, Figs. 6.20/3, 6.48/3). Kırmızı-siyah akılı, ağız kenarından tutamaklı ömlek (Lev. 2.14), ET I'in ikinci yarısından ET II'nin başlarına kadar kullanılmış bir forma sahip olup, Arslantepe (VIB2), Taşkun Mevkii ve Gelinciktepe'den bilinmektedir (Palmieri, 1967, Fig. 15.11; Palumbi, 2008, Figs. 6.20/13, 6.31/13). Tek renkli, kısa boyunlu çömleğin formu (Lev. 2.15), ET I'in sonlarından itibaren ortaya çıkmış bir form olup, ET II boyunca Yukarı Fırat Havzası yerleşimlerinden Arslantepe (VIB terminal dönem-VIC), Norşuntepe, İmikuşağı ve Gelinciktepe'de bulunan çömlekler ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 11.20; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 6.2; Palumbi, 2008, Figs. 6.27/2, 6.47/4; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 7.1).

Yeniköy Höyük

Yeniköy'ün yaklaşık 400 m batısında, deniz seviyesinden 1393 m yükseklikte, etrafı tarım arazileri ile çevrili, kuzeybatı-güneydoğu eğimli bir arazi üzerinde, yaklaşık 80 m x 130 m ebatlarında, büyük bir höyük yerleşimidir (Fig. 3C). Yüzejde saptanan ve yakın benzerleri Gelinciktepe'den bilinen (Palmieri, 1967, Fig. 32.1-2) bir adet çakmaktaşı orak parçasının (Fig. 3D) yanı sıra çok sayıda seramik buluntu, höyüğün GK ve ET'nin üç dönemi boyunca yerleşim gördüğüne işaret etmektedir. Kırmızı-siyah akılı kâse (Lev. 2.16), Yukarı Fırat Havzası'nda Arslantepe (VIA) ve Tepecik'te GK'ye, Taşkun Mevkii ve Norşuntepe'de ET I'e, Kuzeydoğu Anadolu'da Pulur'da ET I'e tarihlendirilmiştir (Işıklı, 2005, Lev. 129; Palumbi, 2008, Figs. 3.18/1, 3.28/1-3, 6.30/4, 6.46/4). Kırmızı-siyah akılı, derin kâse (Lev. 2.17), Sos Höyük'te (VA) GK'ye, Kalecik'te ET I'e tarihlendirilmiştir (Kökten, 1974, Pl. 28.128; Palumbi, 2008, Fig. 3.8/2). Kırmızı-siyah akılı, dışa çekik ağızlı, boyunlu ömlek (Lev. 2.18), GK'de Sos Höyük (VA), Arslantepe (VII-VIA) ve Tepecik'te, ET I'de Arslantepe (VIB1) ve Karaz'da bulunan çömlekler ile benzer formdadır (Esin, 1982, Pl. 74.10; Palumbi, 2008, Figs. 3.2/1, 3.7/8, 3.17/1, 3, 3.20/10, 12, 4.12/5, 6.3/1). Kırmızı-siyah akılı mal grubuna giren derin kâse (Lev. 2.19), form özellikleri bakımından ET I'de Norşuntepe, ET II'de Arslantepe (VIC), Gelinciktepe ve İmikuşağı'nda bilinen kâseler ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 12.17; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 6.3; Özfırat ve Sagona 1996-97, Fig. 4.7; Palumbi, 2008, Fig. 6.47/2). Kırmızı-siyah akılı, çizi bezemeli amorf parça üzerindeki bezeme (Lev. 2.20), Yukarı Fırat Havzası yerleşimlerinde ET I'in başlarından ET II'nin başlarına kadar kullanılmış, Kura-Aras kültürel etkili seramikler üzerindeki bezeme geleneğini yansıtmaktadır (Palumbi, 2008, Figs. 6.9/5, 6.27/4, 6, 6.33/6, 6.46/10, 6.55/2). Yerleşimde ET II-III geçiş aşamasını temsil eden, ağız kenarı hafif kalınlaştırılmış, hafif içbükey ağızlı ömlek (Lev. 2.21), Gelinciktepe, Arslantepe (VIC-VID) ve İmikuşağı'ndan bilinmektedir (Palmieri, 1967, Fig. 12.5; Conti ve Persiani 1993, Figs. 7.5, 8.2, 4; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Figs. 4.6, 8.1). ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirdiğimiz, ağız kenarı kalınlaştırılmış, boyunsuz ömlek (Lev. 2.22), Gelinciktepe, Arslantepe VIC ve

İmikuşağı'ndan bilinen çömlek formları ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 11.13; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 5.1; Palumbi, 2008, Fig. 6.27/7). Kısa boyunlu, şişkin gövdeli çömlek (Lev. 2.23), ETÇ II'de Arslantepe (VIC) ve Gelinciktepe'den bilinmektedir (Palmieri, 1967, Fig. 11.20; Persiani, 2008, Fig. 2.10). Boya bezemeli amorf parça üzerindeki boya bezeme geleneği (Lev. 2.24), Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ III yerleşimlerinde yaygın bir bezeme geleneğini oluşturmaktadır. Yerleşimde ETÇ III'e tarihlendirdiğimiz, çark yapımı, açık krem rengi astarlı, içbükey ağızlı kâse (Lev. 2.25), Arslantepe (VID) ve İmikuşağı'ndan bilinmektedir (Conti ve Persiani 1993, Fig. 9.9, 11.1; Özfırat ve Sagona 1996-97, Fig. 10.11).

Kilisetep

Karababa Köyü'nün yaklaşık 1,7 km güneydoğusunda, deniz seviyesinden yaklaşık 777 m yükseklikte, Karakaya Barajı'nın batı bankında, dalgalı morfolojiye sahip, Baraj Bölgesi peyzajına hâkim yüksek bir tepe üzerine kurulmuş, yaklaşık 65 m x 80 m ebatlarında bir tepe yerleşimidir (Fig. 3E). Seramik bulgulardan yerleşimin ETÇ II-III ve OTÇ'de kullanıldığı anlaşılmaktadır. Ağız kenarı kalınlaştırılmış, boya bezemeli, kısa boyunlu çömlek (Lev. 3.1), Arslantepe (VIC), Gelinciktepe ve İmikuşağı'nda açığa çıkarılan çömlekler ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 18.9; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 6.1; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 9.1). Boya bezemeli, içbükey ağızlı kâse (Lev. 3.2), Yukarı Fırat Havzası'nda, ETÇ III'ün ikinci yarısından OTÇ'nin başlarına kadar devam eden bir form ve bezeme geleneğine sahip olup, Arslantepe (VID), İmikuşağı ve Korucutepe'den bilinmektedir (Griffin, 1980, Pl. 1.B; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 11.8; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 10.10). Hafif dışa çekik ağızlı, ağız kenarı boyalı, boyunlu çömlek (Lev. 3.3), Korucutepe ve Arslantepe'de (VA) açığa çıkarılan OTÇ çömlekleri ile benzerdir (Griffin, 1980, Pl. 5.288; Di Nocera, 1998, Taf. 12. 7, 11).

Aliğaderesi Yerleşimi ve Aliğa Kurganı

İsaköy Köyü'nün yaklaşık 5 km kuzeybatısında, deniz seviyesinden 949 m yükseklikte, doğu, batı ve güney yamaçları derin vadilere uzanan hâkim bir tepe üzerindeki Aliğa Yerleşimi, Aliğa Deresi'nin batı bankında yer almaktadır (Fig. 3F). Yerleşimin, yaklaşık 70 m x 120 m ebatlarında bir alana yayılmış olduğu gözlemlense de özellikle kuzey ve kuzeybatısındaki tarım faaliyetleri nedeniyle yerleşim, büyük oranda tahrip olmuştur. Yerleşimin kuzey ucunda kurgan olduğunu düşündüğümüz kromlekin zeminden yüksekliği yaklaşık 5 m, çapı ise yaklaşık 20 m olup irili ufaklı volkanik taşlarla kapatılarak oluşturulmuştur (Fig. 3G). Bu kromlekin kaçak kazı noktalarında ETÇ ve OTÇ seramiğinin yanı sıra Aliğaderesi yerleşiminde çok sayıda Geç Bronz Çağı (GBC) ve Erken Demir Çağı (EDÇ) seramiği saptanmış olduğundan kurganın kesin tarihlemesi yapılamamıştır. Siyah renkte, çok iyi açılanmış, hafif içbükey ağızlı derin kâse (Lev. 3.4), Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ II'nin sonlarında başlayıp OTÇ'nin başlarına kadar devam eden kâseler ile benzer formdadır (Kelly-Buccellati, 1974, Fig. 24.E32; Griffin, 1980, Pl. 1.A; Bilgi, 1987, Pl. 131.A205; Conti ve Persiani, 1993, Fig. 9.9; Di Nocera, 1993, Fig. 7.2; Özfırat

ve Sagona, 1996-97, Fig. 10.6). Yukarı Fırat Havzası'nda ET II'den itibaren ortaya çıkan ve bölgenin yerel kırmızı-siyah akılı formunu yansıtan, ağız kenarı kalınlaştırılmış, uzun boyunlu ömlek (Lev. 3.5), Gelinciktepe ve İmikuşağı'nda bulunan ve ET II'nin sonlarına tarihlenen çömlekler ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 11.8; Özfırat ve Sagona 1996-97, Fig. 5.4). ET II-III geçiş aşamasını temsil eden, hafif dışbükey ağızlı, ağız kenarı kalınlaştırılmış, kısa boyunlu, kahverengi akılı çömleğin formu (Lev. 3.6), İmikuşağı ve Korucutepe'den bilinmektedir (Kelly-Buccellati, 1978, Pl. 112.A; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 3.4).

Dolaylı Yerleşimi

Dolaylı Köyü sınırları içerisinde, deniz seviyesinden 1144 m yükseklikte, etrafı tarım arazileri ile çevrili bir sırt yerleşimidir (Fig. 4A). Yüzeyde saptanan seramik bulgulara göre, yerleşim, ET II'nin sonlarından başlayıp, OT boyunca kullanılmaya devam etmiştir. Ağız kenarı kalınlaştırılmış, monokrom kâse (Lev. 3.7), ET II-III geçiş aşamasında kullanılmış bir form olup, Gelinciktepe, Arslantepe (VID), İmikuşağı ve Iısu Baraj Bölgesi'nde saptanan kâseler ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 12.9; Conti ve Persiani 1993, Fig. 8.7; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 7.6; Ökse vd., 2009, Res. 7.11). Ağız kenarından tutamaklı, kahverengi akılı kâsenin (Lev. 3.8) bir benzeri bulunmamakla birlikte, Yukarı Fırat Havzası'nda ET II'den itibaren ortaya çıkan ve Kura-Aras seramiğinin yerel bir yorumu olarak nitelediğimiz kahverengi akılı mal grubu ile benzer özellikler taşıması nedeniyle bu buluntu, ET II veya ET III'e ait olmalıdır (Dönmez, 2025, s. 44). Kahverengi astarlı, derin kâse (Lev. 3.9), Arslantepe (VIC) ve Korucutepe'den bilinmekte olup ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirilmiştir (Kelly-Buccellati, 1978, Pl. 116.H; Persiani, 2008, Fig. 2.8). Hafif dışbükey ağızlı, kısa boyunlu, kahverengi akılı, pişirmeden kaynaklı siyah alacalı ömlek (Lev. 3.10), Arslantepe'de (VA) ve Korucutepe'de OT'ye tarihlenen çömlekler ile benzerdir (Griffin, 1980, Pl. 5.299; Di Nocera, 1993, Fig. 5.3). Dışbükey ağızlı, uzun boyunlu çömleğin (Lev. 3.11) en yakın paralelleri, Arslantepe (VA), Norşuntepe ve Korucutepe'de OT'ye tarihlendirilmiştir (Griffin, 1980, Pl. 6.385; Di Nocera, 1993, Fig. 8.4; 1998, Taf. 12.6). Açık krem rengi astar üzerine kırmızımsı kahverengi boya bezemeli amorf parça (Lev. 3.12), Yukarı Fırat Havzası OT yerleşimlerinde sıklıkla kullanılan bir boya bezeme geleneğini yansıtmaktadır (Di Nocera, 1993, Figs. 9. 1-4; 1998, Taf. 34. 7-8, 11-12; 2012, Fig. 4).

Art Tepeleri

Dolaylı Köyü sınırları içerisinde, etrafı tarım arazileri ile çevrili, dalgalı morfolojiye sahip iki tepe üzerinde yer alan iki ayrı sırt yerleşimidir (Fig. 4B). Güney ve Kuzey Tepesi olarak ayırdığımız iki tepenin birbirinden uzaklığı 80 m olup, deniz seviyesinden yüksekliği 1149 m ile 1132 m arasında değişen, kuzey-güney eğimli bir arazi üzerinde yer almaktadır. Her iki tepenin arası ve yerleşimin devam ettiği bölge modern dönem mezarlık alanı olarak kullanılmaktadır. Güney Tepesi üzerinde yapı taşı kalıntıları, yamaçtan aşağı dağılmış durumda tespit edilmiş olup, seramikler, yoğun olarak ET'ye tarihlendirilmiştir. Art

Tepeleri özellikle Baraj Bölgesi peyzajına hâkim bir konumda yer almaktadır. Yüzeyde saptanan çok sayıda kırmızı-siyah açıkta amorf seramik parçaları form vermediğinden kesin tarihlenmesi yapılamasa da özellikle dışı kırmızı içi siyah muhtemel kâse parçaları, ETÇ I'in ikinci yarısından itibaren Malatya Ovası'nda sıklıkla karşılaştığımız seramik özelliklerini taşımaktadır. Dışı kırmızı içi siyah çok iyi açıklanmış kâse parçası (Lev. 3.13), ETÇ I'in ikinci yarısında Arslantepe (VIB2) ve Taşkun Mevkii'nde bulunan kâse formları ile benzer özelliktedir (Palumbi 2008, Fig. 6.19/7, 6.30/9).

Fırat Havzası ve hinterlandında tespit edilen Dolaylı Kalesi (Fig. 4C) Kazankulpu Mağara ve kaya-altı sığınağı (Fig. 4D-E), Güveçli (Fig. 5A) ve Değirmenbaşı (Fig. 5B) yerleşimlerinin yüzeylerinde toplanan seramik materyaller amorf parçalardan oluştuğundan kesin tarihlenmeleri yapılamamıştır. Ancak Kazankulpu'nun yüzeyindeki çok sayıda çakmaktaşı alet parçası yanında GKÇ'ye tarihlendirebileceğimiz kırmızı astarlı el yapımı amorf seramikler, Güveçli, Dolaylı Kalesi ve Değirmenbaşı'nda ETÇ'ye tarihlendirilebilecek kırmızı siyah açıkta ve kahverengi açıkta, el yapımı seramikler, buraların GKÇ ve ETÇ'de yerleşim görmüş olduğuna işaret etmektedir.

Arguvan Yüksek Yayla Yerleşimleri ve Seramik Repertuarı

Arguvan ilçe merkezinin kuzeyinde kalan yüksek dağlık alanlarda yürütülen çalışmalar neticesinde çok sayıda yerleşim yeri tespit edilmiştir. Tamamı sırt ve doğal tepeler üzerinde yer alan bu yerleşimlerden bir kısmının üzerinde kromlekler tespit edilmiştir. Yerleşimler, peyzaja hâkimiyet, kültür dolgularının kalınlığı, mimari kalıntılar ve buluntu yoğunluğuna göre geçici ve kalıcı yerleşimler olarak sınıflandırılmıştır.

Ayıkaya Yerleşimi ve Akbeltepe Kurganı

Armutlu Köyü'nün 300 m batısında, sarp bir kayalık alanın sırtında, deniz seviyesinden 1443 m yükseklikte yer alan bir yerleşimdir. Yerleşimin yer aldığı sarp kayalık alan, Avşar Deresi'nin batı bankında yer almaktadır. Yerleşimin yüzeyinde kalın taş duvar kalıntıları dikkat çekmektedir. Ayıkaya yerleşiminin üzerinde yer alan, zeminden yaklaşık 10 m yüksekliğinde ve 15 m çapındaki kromlek, Akbeltepe Tümülüsü olarak daha önceki yıllarda tescil edilmiş olsa da gerek yerleşimin, gerekse yığmanın kaçak kazı çukurları ve etrafında, tamamı ETÇ'ye ait seramiklerin tespit edilmesinden ve ETÇ'de Kuzeydoğu Anadolu'da başlayan kurganlar ile benzerliğinden dolayı bu yığma ETÇ'ye ait olmalıdır (Fig. 5C). Ayrıca tümülüs olarak tespit edilen bu yığmanın kaçak kazı çukurlarında tümülüs olabileceğine dair her hangi bir kalıntı (tümülüs odası mimarisine dair) tespit edilememiştir. Ayıkaya yerleşiminin kurulmuş olduğu sarp kayalık alan, volkanik taşlardan oluşmaktadır. Bölge bazalt kaynakları açısından oldukça zengindir. Bölgede tarım arazileri yok denecek kadar az olduğundan sadece hayvancılık için uygun arazi koşulları bulunmaktadır. Gerek kurgan olabileceğini düşündüğümüz kromlekin gerekse Ayıkaya yerleşiminin yüzeyinde ve kaçak kazı çukurlarından etrafa dağılmış seramik parçalarından, bu yerleşimin en erken ETÇ I'in sonlarında iskân gördüğü anlaşılmaktadır. Yüzeyde toplanan, kırmızı siyah açıkta ve kahverengi açıkta mal grubuna giren seramikler, kâse ve

ömlerden oluşmaktadır. Kırmızı siyah akılı kâse (Lev. 4.1), form özellikleri bakımından Arslantepe (VIB2) ve Taşkun Mevkii'nde ET I'in sonlarına tarihlenen kâseler ile benzerdir (Palumbi, 2008, Fig. 6.19/4, 6.30/1). Yerleşimde tespit edilen kırmızı siyah akılı ikinci bir kâse parçası (Lev. 4.2), Taşkun Mevkii ve Han İbrahim şah'da ET I, Gelinciktepe'de ET II'ye tarihlendirilen kâseler ile benzer özelliktedir (Palmieri, 1967, Fig. 12.2; Palumbi, 2008, Figs. 6.30/4, 6.57/1). İçbükey ağızlı kâse (Lev. 4.3), Arslantepe'de (VIC) ve İmikuşağı'nda ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirilen kâseler ile aynı formdadır (Conti ve Persiani, 1993, Fig. 8.9; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 7.6). Kırmızı siyah akılı, dışbükey ağızlı, ağız kenarı kalınlaştırılmış boyunlu ömler (Lev. 4.4), form özellikleri bakımından, Taşkun Mevkii'nde ET I'e, Gelinciktepe'de ET II'ye ve İmikuşağı'nda ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 11.1; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 3.5; Palumbi, 2008, Fig. 6.31/10). Kahverengi akılı, ağız kenarı kalınlaştırılmış, boyunsuz ömler (Lev. 4.5), Gelinciktepe'de ET II'ye tarihlendirilen ömler ile benzer formdadır (Palmieri, 1967, Fig. 11.13). Ağız kenarı kalınlaştırılmış, kısa boyunlu, kahverengi akılı ömler (Lev. 4.6), Arslantepe (VIC) ve Gelinciktepe'de bulunan ET II ömler formları ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 11.6; Palumbi, 2008, Fig. 6.27/3). Kahverengi akılı, uzun boyunlu, dışbükey ağızlı ömler (Lev. 4.7), Arslantepe (VIC) ve Gelinciktepe'de ET II, Murat Höyük'te ET III'e tarihlendirilen ömler ile benzer formdadır (Palmieri, 1967, Fig. 11.12; Persiani, 2008, Fig. 2.1; Özdemir, 2021, Fig. 11.7). Yerleşimin sarp kayalık alanlarla birleştirilen taş duvar kalıntıları, peyzaja hâkimiyeti ve su kaynaklarına göre konumu, buranın özellikle savunma ve kontrol amaçlı seçilmiş, kalıcı bir yerleşim olabileceğine işaret etmektedir.

Karatepe Yerleşimi ve Karatepe Kurganı

Modern Ermişli Köyü'nün yaklaşık 2.5 km kuzeydoğusunda, deniz seviyesinden 1316 m yükseklikte yer alan hâkim bir tepe üzerinde ET II-III'e tarihlendirilebilecek, dışı siyah içi kırmızımsı kahverengi veya tek renkli, kaba, el yapımı, saman katkılı, taşçıklı amorf seramik parçaları tespit edilmiştir. Yerleşimin yüzeyinde çakmaktaşı, volkanik taşlar ve başkalaşım kayaçlardan çok sayıda kesici ve delici yonga alet parçaları da saptanmıştır. Yerleşimin kuzey ucunda zeminden yüksekliği yaklaşık 8 m, çapı 14 m olarak ölçülebilen bir yığma mevcuttur (Fig. 5D). Daha önceden tümölüs olarak tescil edilen bu yığma muhtemelen ET geerlerine ait bir kurgan olmalıdır. Karatepe sırt yerleşiminin doğu-batı ve güney yamaçları boyunca volkanik taşlar ve bazalıttaş taş duvar kalıntıları tespit edilmiştir. Yerleşim, doğu, batı ve güney peyzajlarına hâkim bir konumda yer almaktadır. Az sayıda amorf seramik parçası arasında form veren kırmızı siyah akılı, uzun boyunlu ömler parçası (Lev. 4.8), Gelinciktepe'de ET II'ye tarihlendirilen ömler ile benzer özelliklerdedir (Palmieri, 1967, Fig. 11.11).

Kamberabdal Tepesi

Çayırılı Köyü'nün 1.2 km güneybatısında, deniz seviyesinden 1484 m yükseklikte yer alan bir tepe yerleşimidir (Fig. 6A). Yerleşimin özellikle güney ve doğu yamaçları üzerinde

volkanik taşlarla örülmüş taş duvar kalıntıları ve etrafa dağılmış çok sayıda yapı taşları tespit edilmiştir. Yerleşimin yüzeyinde toplanan yontmataş alet parçalarının tamamı volkanik taşlardan oluşmaktadır (Fig. 6B). Yerleşim, mimari kalıntıları ve peyzaja hâkim konumundan dolayı muhtemelen savunma yerleşimi olarak kullanılmış olmalıdır. Yüzeyde toplanan, kırmızı-siyah açık, kahverengi açık, açık krem renkli ve bir adet boya bezemeli elde yapılmış seramikler, yerleşimin ETÇ I'in başlarından OTÇ sonlarına kadar iskân edildiğine işaret etmektedir. Hafif dışbükey ağızlı, kısa boyunlu, şişkin gövdeli, kırmızı siyah açık çömlek (Lev. 4.9), form özellikleri açısından Arslantepe'de (VIB1-VIB2), ETÇ I boyunca, Gelinciktepe'de ETÇ II'de kullanılan çömlek formları ile benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 12.14; Palumbi, 2008, Figs. 6.8/2, 6.20/3, 6.27/2). Kırmızımsı kahverengi astarlı, uzun boyunlu, hafif dışbükey ağızlı monokrom çömlek (Lev. 4.10), form özellikleri bakımından Arslantepe'de "Elit Mezarı" (VIB1) ve Norşuntepe'de ETÇ I'e tarihlendirilen monokrom çömlekler ile benzer özelliklerdedir (Palumbi, 2008, Figs. 4.12/7, 6.48/2). Kırmızı siyah açık kâse (Lev. 4.11), Arslantepe (VIB2) ve Han İbrahim Şah'da ETÇ I'in sonlarına tarihlendirilen kâseler ile benzerdir (Palumbi, 2008, Figs. 6.19/10-11, 6.57/6). Mat turuncu renkte astarlı, memecikli, amorf bir parça (Lev. 4.12), Kuzeydoğu Anadolu'da Sos Höyük, Karaz, Yukarı Fırat Havzası'nda Taşkun Mevkii ve Arslantepe'de (VIB1), ETÇ I'de görülen memecikli seramik geleneğini yansıtmaktadır (Palumbi, 2008, Figs. 6.2/4, 6.3/2, 6.8/5, 6.9/4, 6.32/7). Krem rengi astarlı, dışa çekik ağızlı bir çömleğe ait parça (Lev. 4.13), Arslantepe'de (VIB2), ETÇ I'in ikinci yarısında Kuzey Suriye etkili "Plain Simple Ware" (Düz Yalın Seramik) grubuna giren çömlek ile benzer formdadır (Palumbi, 2008, Fig. 6.16/4). Ağız kenarından tutamaklı, kahverengi açık, kısa boyunlu çömlek (Lev. 4.14), Gelinciktepe ve Arslantepe'de (VIC), ETÇ II çömlekleri ile form özellikleri bakımından benzerdir (Palmieri, 1967, Fig. 13.11; Persiani, 2008, Fig. 2.11). Ağız kenarı kalınlaştırılmış, uzun boyunlu, monokrom çömlek (Lev. 4.15), Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ II-III geçiş aşamasında kullanılan çömlekler ile benzer formdadır (Kelly-Buccellati, 1978, Pl. 112.B; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 5.4; Özdemir, 2021, Fig. 11.2-3). Kırmızı bant bezemeli amorf bir parça (Lev. 4.16), Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ III'de bilinen boya bezeme geleneğini yansıtmaktadır (Bilgi, 1987, Pl. 125.A-205; Özfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 10.4). Uzun boyunlu, dışa çekik ağızlı çömlek (Lev. 4.17), Korucutepe, Norşuntepe ve Arslantepe'de (VA), OTÇ'de ortaya çıkan çömlek formları ile benzerdir (Griffin, 1980, Pl. 5.311; Di Nocera, 1993, Fig. 8.4; 1998, Taf. 9.11). Dalgalı kabartma bant bezemeli amorf parça (Lev. 4.18) üzerindeki bezeme geleneği, OTÇ'de Tepecik, Norşuntepe ve Yazıhan-Lelef Yaylası'nda bilinmektedir (Esin, 1972, Pls. 103.3-4; Hauptmann, 1974, Pls. 75.3-4, Dönmez, 2023, Çiz. 2.10/3-4).

Ağulutepe

Yenisu Köyü, Kızıluşağı Mezrası'nın yaklaşık 1 km doğusunda yer alan bir tepe üzerinde, deniz seviyesinden 1420 m yükseklikte yer alan muhtemel bir savunma yerleşimidir (Fig. 6C). Yerleşimin özellikle doğu yamacı boyunca taş duvar kalıntıları ve yapı taşları yığıntılar halinde göze çarpmaktadır. Yüzeyde saptanan kırmızı siyah açık ve monokrom seramikler, yerleşimin en erken GKÇ sonundan itibaren iskân edildiğine işaret etmektedir.

Ayrıca bu yerleşimin GB ve Demir ağı'nda da kullanıldığına işaret eden çok sayıda açık krem rengi astarlı, çark yapımı kp parçaları tespit edilmiştir. Kırmızı siyah açıklı, dışbükey ağızlı, şişkin gövdeli mlek (Lev. 4.19), GK'de Arslantepe (VIA) ve Tepecik, ET I'de Karaz, Taşkun Mevkii, Norşuntepe'de kullanılan Kura-Aras kültürel etkili çömlek formu ile benzerdir (Esin, 1982, Pl. 73.6; Işıklı, 2005, Lev. 61; Palumbi, 2008, Figs. 3.20/4, 6.31/5, 6.47/3). Kırmızı siyah açıklı, uzun boyunlu, muhtemelen şişkin gövdeli bir çömleğe ait parça (Lev. 4.20), ET I'de Arslantepe (VIB1-VIB2) ve Tepecik, ET II'de Gelinciktepe'de kullanılan bir formdur (Palmieri, 1967, Fig. 11.24; Palumbi, 2008, Figs. 6.8/8, 6.20/7, 6.55/8). Ağız kenarı kalınlaştırılmış, kısa boyunlu mlek (Lev. 4.21), Murat Höyük'te ET III, Korucutepe'de OT'ye tarihlendirilen çömlekler ile aynı formdadır (Griffin, 1980, Pl. 4.80; zdemir, 2021, Fig. 11.1).

Karataş Kalesi

Alhasuşağı Köyü'nün 1,4 km kuzeyinde, deniz seviyesinden 1477 m yükseklikte, volkanik sarp kayalık alanların taş duvarlarla birleştirilmesiyle oluşturulmuş bir savunma yerleşimidir (Fig. 6D). Yerleşimin kuzey yamacındaki sarp kayalık alana oyularak oluşturulmuş merdivenli bir geçit yer almaktadır. Yerleşimin güney yamacı boyunca, yapı taşları yamaca dağılmış durumdadır. Seramik buluntulardan da anlaşıldığı kadarıyla GB veya Demir ağı'nda önemli bir savunma merkezi olarak kullanılmış olabilecek yerleşimin yüzeyinde saptanan ağız kenarı kalınlaştırılmış, dışı siyah içi kırmızı renkte mlek (Lev. 4.22), İmikuşağı ve Korucutepe'de ET II-III geçiş aşaması çömlek formları ile benzerdir (Kelly-Buccellati, 1974, Fig. 24. E7d; zfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 5.1). Tek renkli, kazıyarak açkılanmış, ağız kenarı içe doğru hafif çıkıntılı, omurgalı kâse formu (Lev. 4.23), Korucutepe ve Arslantepe'de (VA) OT'ye tarihlendirilmiştir. (Griffin, 1980, Pl. 4.153, Di Nocera, 1998, Taf. 4.18). Karataş Kalesi, akarsu kaynaklarına yakınlığı ve peyzaja hâkim konumu dikkate alındığında, ET ve OT geerleri tarafından muhtemelen savunma ve kontrol amaçlı kullanılmış bir yerleşim olmalıdır.

akmak Yerleşimi

akmak Köyü'nün yaylası olan akmak Yaylası'nda, deniz seviyesinden 1847 m yükseklikte, sarp kayalık alanın üzerinde yer alan bir sırt yerleşimidir (Fig. 6E). Yüzeyde tespit edilen yontmataş alet parçalarının tamamı çakmaktaşından yapılmıştır (Fig. 6F). akmaktaşından yapılmış bir adet orak parçası, Gelinciktepe'de bulunan orak parçaları ile benzer formdadır (Palmieri, 1967, Fig. 33.2-3). Yerleşimin yüzeyinde, dışı siyah içi kırmızı veya tamamen siyah renkte el yapımı amorf seramikler form vermediğinden ET'nin alt dönemlerine göre tarihlemeleri yapılamamıştır. Kırmızı siyah açıklı uzun boyunlu, şişkin gövdeli bir çömleğe ait parça (Lev. 4.24), Gelinciktepe'de ET II'ye, İmikuşağı'nda ET II-III geçiş aşamasına tarihlendirilmiştir (Palmieri, 1967, Fig. 11.26; zfırat ve Sagona, 1996-97, Fig. 7.3).

Tartışma ve Sonuç

Arguvan yüzey araştırmalarına göre Yukarı Fırat Havzası bankında ve hinterlandında yer alan yerleşimlerin büyük bir kısmı höyük olup, neredeyse hemen hepsi kalıcı yerleşim özelliği göstermektedir. Bu bölgede, GKÇ'den OTÇ sonuna kadar olan dönemde, geçici yerleşim alanı olarak kullanılmış olabilecek yerleşimlerin tespiti, heyelan, erozyon ve arazinin tarım amaçlı yoğun kullanımı nedeniyle çok zordur. Arguvan'ın kuzeyinde kalan yüksek dağlık alanlarda ise yerleşim modellerini sırt ve tepe yerleşimleri oluşturmaktadır. Arguvan'daki yerleşimlerde tespit edilen ve GKÇ'den OTÇ sonuna kadar olan döneme tarihlendirilen seramikler, mal gruplarına göre, kırmızı astarlı, kırmızı siyah açkılı, kahverengi açkılı, siyah açkılı, monokrom, düz yalın, boya bezemeli ve alacalı seramiklerden oluşmaktadır.

GKÇ-ETÇ I geçiş aşaması seramikleri, Malatya Ovası'nda bugüne kadar yürütölmüş olan sistemli ve kurtarma kazılarında elde edilen seramiklerle yakın benzerlik göstermektedir. GKÇ-ETÇ I geçiş aşamasına tarihlendirilen seramiklerin çoğu, bölgedeki pastoral göçerlerin, Orta Anadolu ve Kuzeydoğu Anadolu kültür bölgeleri ile yoğun etkileşimine işaret etmekle birlikte, hemen hepsi Yukarı Fırat Havzası'nda, bu dönemde üretilen seramik tipolojisini yansıtmaktadır. Arguvan'daki araştırmamızda GKÇ'ye tarihlendirilen ve Suriye-Mezopotamya kültür bölgeleri ile olan etkileşimi yansıtan seramikler yok denecek kadar azdır. Arguvan'da ETÇ I'e tarihlendirilen yerleşimlerdeki seramikler, monokrom, kırmızı siyah açkılı, siyah açkılı ve düz yalın seramiklerden oluşmaktadır. Suriye Mezopotamya kültürel etkileşimini yansıtan düz yalın seramikler daha çok höyük yerleşimlerinde (Horumhan ve Karahöyük) ve kalıcı yerleşim özelliği taşıyan ve bir tepe yerleşimi olan Kamberabdal'da tespit edilmiştir. GKÇ'de, Arguvan yerleşimlerinde Suriye Mezopotamya kültürel etkileşimine işaret eden seramik materyal sınırlı iken, ETÇ I'deki artış, muhtemelen bölgedeki pastoral göçer gruplar üzerinde, Malatya Ovası'nın kültürel etkisi ile açıklanabilir. Kırmızı siyah açkılı seramikler, Kura-Aras kültürel etkisi taşımakla birlikte, özellikle dışı kırmızı içi siyah, açkılı seramikler ve dışı siyah içi kırmızı, açkılı seramikler ETÇ I'in ikinci yarısında Malatya Ovası'nda ve Yukarı Fırat Havzası'nda yaygın olarak kullanılan seramik repertuvarını yansıtmakta olup, Frangipane'nin de (2021, s. 21) belirttiği gibi sadece bir kısmı Kuzeydoğu Anadolu ve Güney Kafkasya tipolojisindedir. ETÇ I'de, özellikle Kura-Aras etkili kültüre sahip yerleşimlerin ovalık alanlarda, derin vadilerin içlerinde ve havzalarda kurulmuş olduğu düşünölmüştür (Işıklı, 2012, s.103-104). Arguvan araştırmalarında, özellikle ETÇ I'in ikinci yarısından itibaren sırt ve tepelik alanlardaki yerleşimlerde tespit edilen kırmızı siyah açkılı seramikler, bölgenin Kura-Aras kültürel döngüsü ile etkileşimine işaret ederken, Malatya Ovası'nda ve Yukarı Fırat Havzası yerleşimlerinde karşımıza çıkan yerli seramik repertuvarını yansıtmaktadır. Bu da Yukarı Fırat Havzası'ndaki uzmanlaşmış pastoral göçerlerin, Kuzeydoğu Anadolu ve Transkafkasya'daki Kura-Aras kültür dinamiklerinden bağımsız, bölgesel şartlara göre daha farklı yerleşim modelleri ve üretim dinamikleri geliştirdiğine işaret etmektedir. Yukarı Fırat Havzası'nda ETÇ II'de, kırmızı siyah açkılı seramikler, yapım tekniği ve tipolojisinde bir takım değişiklikler yapılarak, yeniden kurulan üretim ilişkileri ve farklı sosyo-kültürel modellere dâhil edilerek kullanılmaya devam etmiştir (Palumbi ve Chataigner, 2014, s. 258).

Arguvan'ın ET II yerleşimlerinde tespit edilen kahverengi akılı seramikler, tipolojik açıdan, bu dönemde Yukarı Fırat Havzası'nda üretilen, yerel formdaki kırmızı siyah akılı seramiklerle benzerdir. ET II'de Arguvan'daki höyük yerleşimleri kullanılmaya devam ederken, sırt ve tepe yerleşimlerinin sayısında bir artış söz konusudur.

Arguvan'ın özellikle kuzeyindeki dağlık bölgelerde sırt ve tepeler üzerine kurulmuş yerleşimler, doğal peyzaja ve su kaynaklarına hâkim konumlarda yer almaktadır. Arguvan'da tespit edilen ve en erken ET II başlarına tarihlendirilebilecek kurganların üzerinde bulunduğu yerleşimlerde daha sonraki dönemlere ait seramikler tespit edilmiş olsa da özellikle Karatepe Kurganı'nın bulunduğu Karatepe yerleşimindeki seramikler ET II özelliği göstermektedir. Malatya Ovası ve Yukarı Fırat Havzası yerleşimlerinde ağa ıkarılan ET II tabakalarında süreksizlik ve istikrarsızlığı yansıtan mimari kalıntılar, yangın izleri, bu dönemin pastoral göçer toplulukları ile yerleşik gruplar arasındaki kaotik ve kırılğan ilişkileri yansıması bakımından önemlidir (Van Loon, 1971, s. 49; 1973, ss. 361-364; Persiani, 2008, ss. 167-170). Kurgan geleneğinin tam olarak Anadolu'da ilk nerede ve nasıl başladığı ile ilgili tartışmalar devam etmekle birlikte (Gimbutas, 1979, s. 113; Edens 1995, ss. 55-56; Marler, 2006, s. 54; zfırat, 2019, s. 91), Malatya'da özellikle ET yerleşimlerinde tespit edilen kurganlar, ET I'in sonlarından itibaren Yukarı Fırat Havzası'ndaki kaotik bir sürecin yansıması olarak, pastoral göçerlerin savunma ve kontrol temelli örgütlenmelerinin bir sonucu olmalıdır (Dönmez, 2025, s. 43). Arguvan ET II yerleşimlerindeki seramik geleneği bütün Yukarı Fırat Havzası'na yayılmış, kırmızı siyah akılı, kahverengi akılı ve alacalı, el yapımı, saman ve mineral katkılı seramikler ile benzerdir.

Arguvan'da ET III, genelde kalıcı yerleşim özelliği taşıyan, Fırat Havzası ve hinterlandında yer alan höyük yerleşimlerinde tespit edilmekle birlikte, kuzeydeki dağlık alanlarda, kalıcı yerleşim yeri özellikleri taşıyan ve savunma amaçlı kurulduğunu düşündüğümüz yerleşimlerde de temsil edilmiştir. Akçadağ ET araştırmalarında olduğu gibi (Dönmez, 2025, s. 44), Arguvan'daki ET III yerleşimlerinde boya bezemeli seramiklerin çoğu, höyük yerleşimlerinde tespit edilmiş olsa da Kamberabdal ve Kilisetepe gibi doğal tepelik alan üzerine kurulmuş yerleşimlerindeki boya bezemeli seramiklerin mevcudiyeti, bu yerleşimlerin kalıcılığıyla ve bu seramikleri kullanan uzmanlaşmış pastoral göçer toplulukların, yerleşik topluluklarla geliştirmiş olduğu güçlü kültürel ve ekonomik bağlarla açıklanabilir.

Arguvan'da OT, Fırat Havzası ve hinterlandındaki büyük höyük yerleşimlerinden sadece birkaçında (İsahyk, Yukarısülmenli, Karahöyük) temsil edilirken, bu bölgede, ET III'te kullanılan sırt ve tepelerin, OT'de de kullanılmaya devam ettiği anlaşılmaktadır. Arguvan'ın kuzeyinde yer alan sırt ve tepe yerleşimlerinin ise büyük bir kısmı OT'de terkedilmiştir. OT yerleşimlerinde tespit edilen seramikler, yapım tekniği ve form özellikleri bakımından Yukarı Fırat Havzası OT yerleşimlerindeki seramiklerle benzer olup, çoğunlukla yerel karakter taşımaktadır. Sonuç olarak, OT'de Yukarı Fırat

Havzası'nın diğer yerleşimlerinde olduğu gibi (Di Nocera, 2012, s. 105), Arguvan'ın diğer kültür bölgeleri ile olan ilişkilerini yansıtan bulgular yok denecek kadar azdır.

Katalog

Kısaltmalar: Ağız Kenarı: ak; Amorf Parça: ap; Kapak Parçası: kp, Buluntu Yeri: by.; Çap: ç; Çark Yapımı: çy; El Yapımı: ey; Dış Yüzey: D.; İç Yüzey: İ.; Hamur: H.; Yükseklik: y.

Lev. 1. 1. ak, by. İshöyük, ç. 14 cm, y. 5 cm, ey, 5 YR 7/6 mat turuncu renkte astarlı, ince kum, saman ve çok az kireç katkılı, kötü pişirilmiş.

Lev. 1.2. kp, by. İshöyük, ç. 34 cm, y. 13,5 cm, ey, 5 YR 7/2 gri renkte astarlı, ortasından tutamaklı, taşçıklı, saman, çok az mika ve şamot katkılı, kötü pişirilmiş.

Lev. 1.3. ak, by. İshöyük, ç. 12 cm, y. 3,5 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açıklanmış, ince kum, mika ve saman katkılı, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.4. ak, by. İshöyük, ç. 20 cm, y. 6,4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 5/2 kahverengimsi gri renkte astarlı, kazıyarak açıklanmış, taşçıklı, mika ve saman katkılı, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.5. ak, by. İshöyük, ç. 16 cm, y. 7,4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 8/3 açık turuncu renkte astarlı, taşçıklı, saman katkılı, kazıyarak açıklanmış, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.6. ak, by. İshöyük, ç. 18 cm, y. 3,5 cm, çy, 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astarlı, taşçıklı, mika ve şamot katkılı, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.7. ap, by. İshöyük, çy, 7.5 YR 8/3 açık krem rengi astar üzerine kahverengi boya bezemeli, ince kum, mika ve çok az ince saman katkılı, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.8. ak, by. İshöyük, ç. 16 cm, y. 4,1 cm, ey, 5 YR 8/4 açık turuncu renkte astarlı, ağız kenarı kırmızı renkte bant bezemeli, taşçıklı, ince saman katkılı, orta derecede pişirilmiş.

Lev. 1.9. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 16 cm, Y. 4,7 cm, ey, D. 7.5 YR 7/2 kahverengimsi gri renkte astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah, kazıyarak açıklanmış, taşçıklı, mika ve saman katkılı, kötü pişirilmiş.

Lev. 1.10. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 34 cm, y. 8,1 cm, ey, 7.5 YR 6/4 kahverengi astarlı, kazıyarak açıklanmış, şamot ve saman katkılı, taşçıklı, kötü pişirilmiş.

Lev. 1.11. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 12 cm, y. 4,5 cm, çy, 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astarlı, mika ve saman katkılı, kötü pişirilmiş.

Lev. 1.12. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 12 cm, y. 3,8 cm, ey, D. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah, çok iyi açıklanmış, ince kum ve çok az ince saman katkılı, ince cidarlı, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.13. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 12 cm, y. 4 cm, ey, D. 5 YR 6/3 mat turuncu renkte astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah, çok iyi açıklanmış, ince kum, ince saman ve çok az mika katkılı, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.14. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 18 cm, y. 4,6 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/4 mat turuncu renkte astarlı, mika ve saman katkılı, taşçıklı, kazıyarak açıklanmış, iyi pişirilmiş. EBC I-II.

Lev. 1.15. ap, by. Yukarısülmenli, ey, D. 7.5 YR 7/3 açık mat kahverengi astarlı, İ. 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astarlı, kazıyarak açıklanmış, taşçıklı, şamot, ince saman ve çok az mika katkılı, kötü pişirilmiş, kalın çizi bezemeli.

Lev. 1.16. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 16 cm, y. 5,4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 7.5 YR 8/2 açık krem renginde astarlı, ince kum, saman ve mika katkılı, çok iyi açıklanmış, iyi pişirilmiş.

Lev. 1.17. ak, by. Yukarısülmenli, ç. 20 cm, y. 6,9 cm, ey, D. 7.5 YR 6/3 kahverengimsi mat turuncu renkte astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah, mika, saman ve şamot katkılı, kazıyarak açıklanmış, kötü pişirilmiş.

Lev. 1.18. ak, by. Yukarısülmenli, . 22 cm, y. 3,4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah ve 5 YR 7/3 açık mat turuncu renkte mottled ware, İ. 5 YR 7/3 açık mat turuncu astarlı, taşıklı, saman ve mika katkılı, kazıyarak açkılanmış, kötü pişirilmış, el yapımı.

Lev. 1.19. ak, by. Yukarısülmenli, .16 cm, y. 4,3 cm, ey, 5 YR 5/2 kahverengimsi gri renkte astarlı, saman, çok az mika ve şamot katkılı, kazıyarak açkılanmış, paralel yiv bezemeli, kötü pişirilmış.

Lev. 1.20. ak, by. Horumhan, . 26 cm, y. 5 cm, y, 7.5 YR 8/2 açık krem renğinde astarlı, ince kum, şamot ve saman katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 1.21. ak, by. Horumhan, . 18 cm, y. 4,2 cm, ey, D. 5 YR 5/3 mat kırmızımsı kahverengi, İ. 5 YR 2/2 kahverengimsi siyah, kazıyarak açkılanmış, ince kum, ince saman ve çok az mika katkılı, çok ince cidarlı, iyi pişirilmış.

Lev. 1.22. ak, by. Horumhan, . 12 cm, y. 3,6 cm, ey, D. 5 YR 7/4 mat turuncu renkte astarlı, 5 YR 2/1 siyah, kazıyarak açkılanmış, ince kum ve saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 1.23. ak, by. Horumhan, . 16 cm, y. 3 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/4 mat turuncu renkte astarlı, ince kum ve saman katkılı, kazıyarak açkılanmış, kötü pişirilmış.

Lev. 1.24. ak, by. Horumhan, . 16 cm, y. 5 cm, y, 7.5 YR 8/2 açık krem renğinde astarlı, az taşıklı, saman katkılı, orta derecede pişirilmış.

Lev. 1.25. ap, by. Horumhan, ey, 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astar üzerine kırmızı boya bezemeli, iyi pişirilmış.

Lev. 1.26. ak, by. Horumhan, . 26 cm, y. 4,9 cm, ey, D. 5 YR 2/4 çok koyu kırmızımsı kahverengi, İ. 5 YR 6/3 mat turuncu renkte astarlı, taşıklı, saman katkılı, iyi açkılanmış, kötü pişirilmış.

Lev. 2.1. ak, by. Karahöyük, . 30 cm, y. 3,3 cm, y, 5 YR 8/4 açık turuncu renkte astarlı, taşıklı, kireç ve saman katkılı, yavaş dönen çark yapımı, kötü pişirilmış.

Lev. 2.2. ak, by. Karahöyük, . 16 cm, y. 4,2 cm, ey, D. 5 YR 7/4 turuncu renkte astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah renkte, taşıklı, ince saman ve mika katkılı, ince cidarlı, kötü pişirilmış.

Lev. 2.3. ak, by. Karahöyük, . 16 cm, y. 2,4 cm, y, 7.5 YR 8/2 açık krem renğinde astarlı, ince kum, mika ve ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 2.4. ak, by. Karahöyük, . 20 cm, y. 2,3 cm, y, 7.5 YR 8/2 açık krem renğinde astarlı, ince kum ve ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 2.5. ak, by. Karahöyük, . 16 cm, y. 5,4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/3 turuncu renkte astarlı, mika, saman ve şamot katkılı, taşıklı, kazıyarak açkılanmış.

Lev. 2.6. ak, by. Karahöyük, . 34 cm, Y. 6 cm, ey, D. 10 YR 5/1 koyu gri renkte, İ. 7.5 YR 8/4 açık turuncu renkte astarlı, taşıklı, saman ve çok az mika katkılı, kazıyarak açkılanmış, ağız kenarı kalınlaştırılmış, kötü pişirilmış.

Lev. 2.7. ak, by. Karahöyük, . 16 cm, y. 3,9 cm, ey, D. 5 YR 7/4 turuncu renkte astarlı, İ. 5 YR 5/1 koyu gri renkte, kazıyarak açkılanmış, ince saman, mika, çok az şamot katkılı, az taşıklı, ince cidarlı, orta derecede pişirilmış.

Lev. 2.8. ak, by. Karahöyük, . 42 cm, y. 14,9 cm, y, 7.5 YR 8/2 açık krem renğinde astar üzerine, kahverengi boya bezemeli, ince kum ve mika katkılı, çok iyi pişirilmış.

Lev. 2.9. ak, by. Karahöyük, . 18 cm, y. 2,9 cm, y, 5 YR 5/6 kahverengi astarlı, kazıyarak açkılanmış, taşıklı, ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 2.10. ak, by. Karahöyük, . 18 cm, y. 3 cm, ey, 5 YR 6/4 açık kahverengi astarlı, taşıklı, ince saman katkılı, kazıyarak açkılanmış, iyi pişirilmış.

Lev. 2.11. ak, by. avuşky, . 10 cm, y. 5,6 cm, ey, D. 5 YR 7/3 açık turuncu renkte, pişirmeden kaynaklı gri alacalı, İ. 5 YR 2/1 siyah, çok iyi açkılanmış, ince saman, mika ve şamot katkılı, iyi pişirilmış.

- Lev. 2.12. ak, by. Çavuşköy, ç. 16 cm, y. 4,1 cm, ey, D. 5 YR 7/3 açık turuncu renkte, pişirmeden kaynaklı gri alacalı, İ. 5 YR 2/1 siyah, çok iyi açkılanmış, ince saman, mika ve şamot katkılı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 2.13. ak, by. Çavuşköy, ç. 20 cm, y. 6,2 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/4 turuncu renkte astarlı, çok iyi açkılanmış, taşçıklı, saman katkılı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 2.14. ak, by. Çavuşköy, ç. 30 cm, y. 5,1 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açkılanmış, taşçıklı, ince saman ve şamot katkılı, ağız kenarından tutamaklı, orta derecede pişirilmiş.
- Lev. 2.15. ak, by. Çavuşköy, ç. 16 cm, y. 5 cm, ey, 5 YR 6/4 kırmızımsı kahverengi astarlı, kazıyarak açkılanmış, ince saman, şamot ve mika katkılı, pişirmeden kaynaklı dış yüzeyinde gri alacalı, orta derecede pişirilmiş.
- Lev. 2.16. ak, by. Yeniköy, ç. 22 cm, y. 3,2 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/3 mat turuncu renkte astarlı, taşçıklı, mika ve saman katkılı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 2.17. ak, by. Yeniköy, ç. 16 cm, y. 5 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 6/3 mat turuncu renkte astarlı, taşçıklı, mika ve saman katkılı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 2.18. ak, by. Yeniköy, ç. 22 cm, y. 4,2 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/2 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açkılanmış, ince kum, saman ve mika katkılı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 2.19. ak, by. Yeniköy, ç. 18 cm, y. 5,2 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 6/3 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açkılanmış, taşçıklı, mika ve ince saman katkılı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 2.20. ap, by. Yeniköy, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, ince kum, mika ve ince saman katkılı, kalın çizgi bezemeli, iyi pişirilmiş.
- Lev. 2.21. ak, by. Yeniköy, ç. 18 cm, y. 7,2 cm, ey, 5 YR 5/1 kahverengimsi gri renkte astarlı, kazıyarak açkılanmış, taşçıklı, saman ve mika katkılı, orta derecede pişirilmiş.
- Lev. 2.22. ak, by. Yeniköy, ç. 22 cm, y. 7,7 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 5/2 grimsi kahverengi astarlı, kazıyarak açkılanmış, saman ve mika katkılı, taşçıklı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 2.23. ak, by. Yeniköy, ç. 24 cm, y. 6,7 cm, ey, D. 5 YR 5/2 kahverengimsi gri renkte astarlı, İ. 5 YR 7/4 mat turuncu renkte astarlı, taşçıklı, saman ve mika katkılı, kazıyarak açkılanmış, kötü pişirilmiş.
- Lev. 2.24. ap, by. Yeniköy, çy, 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astar üzerine kahverengi boya bezemeli, ince kum katkılı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 2.25. ak, by. Yeniköy, ç. 28 cm, y. 5,2 cm, çy, 7.5 YR 8/3 açık krem renginde astarlı, taşçıklı, ince saman katkılı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 3.1. ak, by. Kilisetepe, ç. 24 cm, y. 6 cm, çy, 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astar üzerine kahverengimsi siyah boya bezemeli, ince kum ve mika katkılı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 3.2. ak, by. Kilisetepe, ç. 20 cm, y. 3,4 cm, ey, 7.5 YR 8/2 açık krem rengi astar üzerine kahverengi zikzak ve bant bezemeli, taşçıklı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 3.3. ak, by. Kilisetepe, ç. 22 cm, y. 5,4 cm, çy, 10 YR 8/2 krem renginde astarlı, taşçıklı, ince saman ve çok az mika katkılı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 3.4. ak, by. Aliğaderesi, ç. 14 cm, y. 3,4 cm, ey, 5 YR 2/1 siyah, çok iyi açkılanmış, mika, ince saman ve şamot katkılı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 3.5. ak, by. Aliğaderesi, ç. 28 cm, y. 6,3 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 7.5 YR /3 grimsi mat turuncu renkte astarlı, taşçıklı, şamot, mika ve saman katkılı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 3.6. ak, by. Aliğaderesi, ç. 32 cm, y. 4,9 cm, ey, D. 7.5 YR 7/2 kahverengimsi gri renkte astarlı, İ. 5 YR 7/3 mat turuncu renkte, kazıyarak açkılanmış, çok az taşçıklı, şamot ve saman katkılı, kötü pişirilmiş.

Lev. 3.7. ak, by. Dolaylı, . 20 cm, y. 4,3 cm, ey, 7.5 YR 7/3 grimsi turuncu renk astarlı, kazıyarak açkılanmış, şamot, saman ve mika katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 3.8. ak, by. Dolaylı, . 18 cm, y. 3,2 cm, ey, 7.5 YR 7/2 kahverengimsi gri renk astarlı, ağız kenarından tutamaklı, taşııklı, saman ve mika katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 3.9. ak, by. Dolaylı, . 16 cm, y. 3,7 cm, y, 5 YR 6/3 kahverengi astarlı, kazıyarak açkılanmış, şamot, mika ve saman katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 3.10. ak, by. Dolaylı, . 20 cm, y. 3,4 cm, ey, 7.5 YR 7/3 mat turuncu renk astarlı, pişirmeden kaynaklı koyu gri alacalı, iyi açkılanmış, şamot, mika ve ince saman katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 3.11. ak, by. Dolaylı, . 20 cm, y. 2,6 cm, y, 7.5 YR 8/2 açık krem renk astarlı, ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 3.12. ap, by. Dolaylı, y, 5 YR 8/2 açık krem rengi astar üzerine kırmızımsı kahverengi boya bezemeli, ince saman ve mika katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 3.13. ak, by. Art Tepeleri (Güney), . 10 cm, y. 2,9 cm, ey, D. 5 YR 7/4 mat turuncu renk astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah, şamot ve ince saman katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 4.1. ak, by. Ayıkaya, . 14 cm, y. 3,4 cm, ey, D. 5 YR 2/4 kahverengimsi siyah renkte, İ. 5 YR 7/4 mat turuncu renkte astarlı, ince kum ve saman katkılı, kazıyarak açkılanmış, iyi pişirilmış.

Lev. 4.2. ak, by. Ayıkaya, . 16 cm, y. 3,3 cm, ey, D. 7.5 YR 3/2 koyu kahverengimsi siyah, İ. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, taşııklı, ince saman katkılı, kötü açkılanmış.

Lev. 4.3. ak, by. Ayıkaya, . 20 cm, y. 5,3 cm, ey, D. 5 YR 3/4 koyu kahverengi, İ. 7.5 YR 6/3 grimsi mat turuncu renk astarlı, taşııklı, kazıyarak açkılanmış, şamot ve saman katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 4.4. ak, by. Ayıkaya, . 14 cm, y. 4,5 cm, ey, D. 5 YR 3/1 koyu kahverengimsi siyah, İ. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açkılanmış, ince kum ve ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 4.5. ak, by. Ayıkaya, . 30 cm, y. 6,1 cm, ey, 5 YR 6/4 mat kırmızımsı kahverengi astarlı, pişirmeden kaynaklı koyu gri alacalı, taşııklı, saman katkılı, kötü açkılanmış, kötü pişirilmış.

Lev. 4.6. ak, by. Ayıkaya, . 24 cm, 5,4 cm, ey, 5 YR 5/4 kahverengi astarlı, kazıyarak açkılanmış, taşııklı, ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 4.7. ak, by. Ayıkaya, . 30 cm, y. 6,4 cm, ey, 5 YR 5/4 kahverengi astarlı, iyi açkılanmış, taşııklı, saman ve çok az mika katkılı, kötü pişirilmış.

Lev. 4.8. ak, by. Karatepe, . 24 cm, y. 5,3 cm, ey, D. 5 YR 3/1 kahverengimsi siyah, İ. 2.5 YR 6/6 mat turuncu renkte, yoğun mika ve saman katkılı, taşııklı, iyi pişirilmış.

Lev. 4.9. ak, by. Kamberabdal, . 16 cm, y. 7,2 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 2.5 YR 6/6 mat turuncu renkte astarlı, ince saman ve mika katkılı, ince taşııklı, kazıyarak açkılanmış, iyi pişirilmış.

Lev. 4.10. ak, by. Kamberabdal, . 18 cm, y. 4,8 cm, ey, 5 YR 6/4 kırmızımsı kahverengi astarlı, iyi açkılanmış, taşııklı, ince saman katkılı, iyi pişirilmış.

Lev. 4.11. ak, by. Kamberabdal, . 16 cm, y. 4,8 cm, ey, D. 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, İ. 5 YR 2/1 siyah, şamot ve ince saman katkılı, ince taşııklı, ince cidarlı, kötü pişirilmış.

Lev. 4.12. ap, by. Kamberabdal, ey, 5 YR 7/4 mat turuncu renkte astarlı, taşııklı, çok az mika ve saman katkılı, kötü pişirilmış, memecik bezemeli.

Lev. 4.13. ak, by. Kamberabdal, . 44 cm, y. 2,1 cm, y, 7.5 YR 8/3 krem rengine astarlı, taşııklı, kötü pişirilmış.

Lev. 4.14. ak, by. Kamberabdal, . 34 cm, y. 4,5 cm, ey, 5 YR 6/3 kahverengi astarlı, taşııklı, ince saman katkılı, ağız kenarından tutamaklı, kazıyarak açkılanmış, pişirmeden kaynaklı gri alacalı, kötü pişirilmış.

Lev. 4.15. ak, by. Kamberabdal, . 24 cm, y. 5,1 cm, ey, 5 YR 5/6 mat turuncu renkte astarlı, taşııklı, kaba saman katkılı, kötü pişirilmış.

- Lev. 4.16. ap, by. Kamberabdal, ey, 5 YR 7/3 mat turuncu renkte astar üzerine kırmızı bant bezemeli, saman katkı, taşçıklı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 4.17. ak, by. Kamberabdal, ç. 34 cm, y. 7,8 cm, ey, 5 YR 6/3 kahverengi astarlı, taşçıklı, mika ve saman katkı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 4.18. ap, by. Kamberabdal, ey, 7.5 YR 7/3 mat turuncu renkte astarlı, taşçıklı, saman ve mika katkı, kazıyarak açılanmış, kötü pişirilmiş, dalgalı kabartma ve paralel kabartma bezemeli.
- Lev. 4.19. ak, by. Ağuluutepe, ç. 16 cm, y. 6,4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 6/3 mat turuncu renkte astarlı, şamot, mika ve saman katkı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 4.20. ak, by. Ağulutepe, ç. 20 cm, y. 5.4 cm, ey, D. 5 YR 2/1 siyah, İ. 5 YR 7/3 mat turuncu renkte astarlı, şamot, mika ve ince saman katkı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 4.21. ak, by. Ağulutepe, ç. 12 cm, y. 3, 6 cm, çy, 7.5 YR 7/3 mat turuncu renkte astarlı, taşçıklı, şamot katkı, iyi pişirilmiş.
- Lev. 4.22. ak, by. Karataş, ç. 30 cm, y. 4,5 cm, ey, D. 5 YR 3/1 koyu kahverengimsi siyah, İ. 5 YR 5/6 kırmızı renk astarlı, taşçıklı, mika ve ince saman katkı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 4.23. ak, by. Karataş, ç. 28 cm, y. 4,8 cm, çy, 5 YR 6/4 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açılanmış, taşçıklı, mika katkı, kötü pişirilmiş.
- Lev. 4.24. ak, by. Çakmak, ç. 24 cm, y. 7,1 cm, ey, D. 5 YR 3/3 kahverengimsi siyah, İ. 5 YR 7/3 mat turuncu renkte astarlı, kazıyarak açılanmış, taşçıklı, şamot, saman ve mika katkı, kötü pişirilmiş.

Kaynaklar

- Akbulut, G. (2011). Türkiye’de Yer Değiştiren Yerleşmelere Bir Örnek: Arguvan İlçe Merkezi (Malatya). *Marmara Coğrafya Dergisi* 24, 471-492.
- Apaydın, F. (2021). Aliğa Çayı Havzasında (Arguvan-Malatya) Kır Yerleşmelerinin Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ.
- Bilgi, Ö. (1987). Bilgi, Ö. 1987. Köşkerbaba Höyük Kazısı, 1978, In *Lower Euphrates Project 1978-1979 Activites*: 189-216. METU, Ankara: Lower Euphrates Project Publications 1(3).
- Burney, C. A. (1958). Eastern Anatolia in the Chalcolithic and Early Bronze Age. *Anatolian Studies* 8, 157-209.
- Conti, A.M. & C. Persiani (1993). When worlds collide. Cultural developments in Eastern Anatolia in the Early Bronze Age. M. Frangipane, H. Hauptmann, M. Liverani, P. Matthiae & M. Mellink (eds.), *Between the Rivers and over the Mountains. Archaeologica Anatolica et Mesopotamica Alba Palmieri Dedicata*: 361-413. Dip. di Scienze dell’Antichità, Roma: Università di Roma La Sapienza.
- Di Nocera, G. M. (1993). L'inizio del II millennio a.C. nelle provincie di Malatya ed Elazığ (Turchia). Arslantepe e Norşun Tepe: due siti a confronto, *Origini* XVII, 287-316.

Di Nocera, G. M. (1998). *Die Siedlung der Mittelbronzezeit von Arslantepe*. M. Frangipane (ed.), Arslantepe VIII, Roma: Visceglia di Laura Ottaviani.

Di Nocera, G.M. (2012). The Beginning of the Second Millennium BC in the Upper Euphrates: Isolation or Strong Regional Identity?, N. Laneri, P. Pfälzner & S. Valentini (eds.), *Looking North. The Socioeconomic Dynamics of Northern Mesopotamian and Anatolian Regions during the Late Third and Early Second Millenium BC*: 105-116. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.

Dönmez, S. (2023). *Yazıhan Araştırmaları 2019*. N. Başgelen (ed.), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Dönmez, S. (2024). 2022 Yılı Arguvan (Malatya) Yüzey Araştırması. *39. Araştırma Sonuçları Toplantısı III*, 303-322.

Dönmez, S. (2025). Akçadađ (Malatya) Erken Tunç ağı Araştırmaları: Yüksek Yayla Kùltürleri ve Seramik Repertuarı. *TÜBA-AR 36*, 25-50.

Dölek, İ. & V. Avcı (2016). Çok Kriterli Karar Analizi Yöntemi (KAY) Kullanılarak Arguvan (Malatya) İlçesi ve Yakın evresinde Heyelana Duyarlı Alanların Belirlenmesi. *The Journal of Academic Social Science 33*, 106-129.

Edens, C. (1995). Transcaucasia at the End of the Early Bronze Age, *Bulletin of the American Schools of Oriental Research 299(300)*, 53-64.

Ertem, H. (1974). Han İbrahim şah Kazısı 1971. *Keban Project 1971 Activities*: 59-70. METU, Ankara: Keban Project Publications 1(4).

Esin, U. (1972). Tepecik Kazısı, 1970. *Keban Project 1970 Activities*: 139-158. METU, Ankara: Keban Project Publications 1(3).

Esin, U. (1982). Tepecik Kazısı, 1974. *Keban Project 1974-1975 Activities*: 71-118. METU, Ankara: Keban Project Publications 1(7).

Frangipane, M. (2019). *Arslantepe: The Rise and Development of a Political Centre*. N. Durak & M. Frangipane (eds.), I. International Arslantepe Archaeology Symposium Proceedings: 71-104. Malatya: İnönü University Press.

Frangipane, M. (2021). Inter-cultural Connections and Changing Relations from the Late Chalcolithic to the Early Bronze Age in Eastern Anatolia. M. Bietak & S. Prell (eds.), *Changing Clusters and Migration in the Near Eastern Bronze Age, The Enigma of the Hyksos, IV*: 13-30. Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.

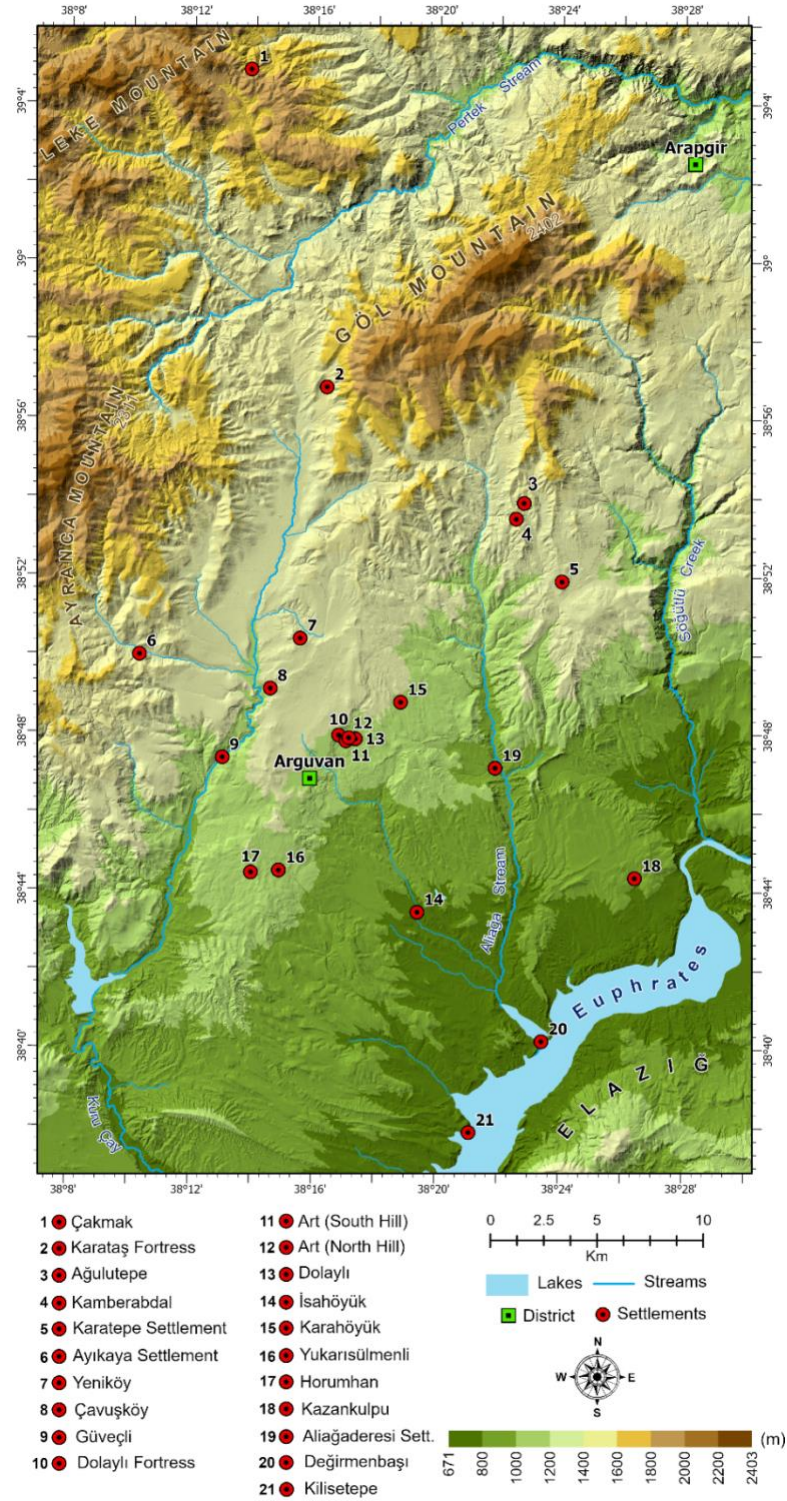
Gimbutas, M. (1979). The Three Waves of the Kurgan People into Old Europe, 4500–2500 BC. *Archives Suisses d'anthropologie générale 43*, 113–137.

- Griffin, E. E. (1980). The Middle and Late Bronze Age pottery. M. N. van Loon (ed.), *Korucutepe: Final Report on the Excavations of the Universities of Chicago, California (Los Angeles) and Amsterdam in the Keban Reservoir, Eastern Anatolia 1968-1970* (Vol. 3): 3-110, Pl. 1-28. New York & Oxford: North-Holland Publishing Company-Amsterdam.
- Hauptmann, H. (1974). Norşun Tepe Kazıları, 1971. *Keban Project 1971 Activities*: 71-101. METU, Ankara: Keban Project Publications 1(4).
- Hauptmann, H. (1979). Norşuntepe Kazıları, 1973. *Keban Project 1973 Activities*: 43-78. METU, Ankara: Keban Project Publications 1(6).
- Hauptmann, H. (1982). Norşuntepe Kazıları, 1974. *Keban Project 1974-1975 Activities*: 13-70. METU, Keban Project Publications 1(7).
- Işıklı, M. (2012). The Subsistence Economy of the Kura-Araxian Folks in Eastern Anatolia: Animal Husbandry and Pastoralism. *Azərbaycanın Erkən Əkinçilik Dövrü Abidələri (Məqalələr Toplusu)*, Bakü, 103-112.
- Kelly-Bucellati, M. (1974). The Excavations at Korucutepe, Turkey, 1968-1970: Preliminary Report. Part V: The Early Bronze Age Pottery and Its Affinities. *Journal of Near Eastern Studies* 33(1), 44-54.
- Kelly-Bucellati, M. (1978). The Early Bronze Age Pottery: Descriptive and Comparative Analysis. M. N. van Loon (ed.), *Korucutepe. Final Report on the Excavations of the Universities of Chicago, California (Los Angeles) and Amsterdam in the Keban Reservoir, Eastern Anatolia 1968-1970* (Vo. 2): 67-121. Amsterdam: North Holland Publishing Company.
- Kökten, İ. K. (1974). Keban Baraj Gölü Alanında Diptarih Araştırmaları, 1971. *Keban Project 1971 Activities*: 1-11. METU, Ankara: Keban Project Publications 1(4).
- Marler, J. (2006), The Beginnings of Patriarchy in Europe: Reflections on the Kurgan Theory of Marija Gimbutas. C. Biaggi (ed.), *The Rule of Mars: Readings on the Origins, History and Impact of Patriarchy*: 53-75. Manchester & Connecticut: Knowledge, Ideas & Trends.
- Ökse, A. T., Atay, E., Eroğlu, M. & Y. Tan (2009). Ilısu Barajı İnşaat Sahasına Rastlayan Dicle Vadisinin Tunç ve Demir Çağları'ndaki Yerleşim Sistemleri ve Kültür Tarihi. *TÜBA-AR* 12, 25-48.
- Önal, M. (1995). *Malatya Graben Havzası Kuzeyinin Stratigrafisi, Kömür Potansiyeli ve Neotektoniği. Süleyman Demirel Üniversitesi, Mühendislik Mimarlık Fakültesi Jeoloji Seksiyonu*, 159-175.

- Özdoğan, M. (1977). *Lower Euphrates Basin 1977 Survey*. METU, İstanbul: Lower Euphrates Project Publications 1(2).
- Özdemir, A. (2021). Murat Höyük Erken Tunç ağı III: Yerleşim Yapısı, Mimari ve Seramik. A. Özdemir, Z. Kılın & E. Demir (eds.), *Erken Tun ağı'nda Murat Höyük*: 45-72. İstanbul: Ege Yayınları.
- Özfırat, A. & Sagona, A. (1996-97). Early Bronze Age Material from İmikuşağı, East-Central Anatolia. *Mediterranean Archaeology* 9(10), 127-149.
- Özfırat, A. (2019). Kurgans in the Highlands of Eastern Anatolia: From the Kura-Araxes Period to the Urartian Kingdom. N. Laneri, G. Palumbi & S. Müller-Celka, (eds.), *Constructing Kurgans: Burial Mounds and Funerary Customs in the Caucasus and Eastern Anatolia during the Bronze and Iron Age*: 91-104. Roma: Proceedings of the International Workshop Held in Florence, Italy, on March 29-30, 2018, Arbor Sapientiae Editore.
- Palmieri, A. (1967). Insediamento del Bronzo Antico a Gelinciktepe (Malatya). *Origini* I, 117-193.
- Palumbi, G. (2008). *The Red and Black. Social and Cultural Interaction between the Upper Euphrates and the Southern Caucasus Communities in the Fourth and Third Millennium BC*. M. Frangipane (ed.), Roma: Studi di Preistoria Orientale.
- Palumbi, G. & Chataigner, C. (2014). The Kura-Araxes Culture from the Caucasus to Iran, Anatolia and the Levant: Between Unity and Diversity. A Synthesis, *Paléorient* 40(2), 247-260.
- Persiani, C. (2008). Restless Settlers. Changing Settlement Patterns in the Early Bronze 2 at Arslantepe (Malatya, Turkey), H. Kühne, R. M. Czichon & F. J. Kreppner (ed.), *Proceedings of the 4th International Congress of the Archaeology of the Ancient Near East* (Vol. 1): 167-176. Freie Universität Berlin: Harrassowitz Verlag.
- Torun, H. (2019). *Kayalıpınar 2012 Yılı Kazılarında Ele Geen Assur Ticaret Kolonileri ağı Seramiği*. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kütahya.
- Van Loon, M. (1971), Korucutepe Excavations, 1969, Architecture and General Finds. *Keban Project 1969 Activities*: 47-70. METU, Ankara: Keban Project Publications I(2).
- Van Loon, M. (1973). The Excavations at Korucutepe, Turkey, 1968-70: Preliminary Report. Part I: Architecture and General Finds. *Journal of Near Eastern Studies* 32(4), 357-423.

Yayık, H. (2006). *Arguvan-Parçikan (Malatya) Yöresi Neojen Ostrakodlarının İncelenmesi*, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Adana.

Figür 1. Geç Kalkolitik ağ'dan Orta Tunç ağı'nın sonlarına kadar Arguvan yerleşimleri.

Figür 2: İshahöyük kuzey yamacı ve yontmataş alet parçaları (A-B), Yukarısülmenli doğu yamacı (C), Horumhan doğu yamacı ve yontmataş alet parçaları (D-E), Karahöyük güney yamacı (F).

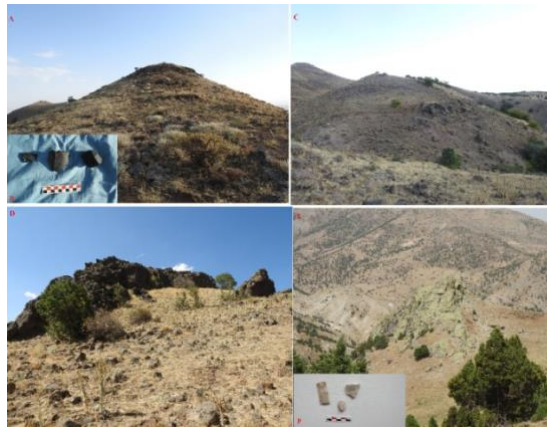
Figür 3: Çavuşköy doğu yamacı ve çakmaktaşı orak parçası (A-B), Yeniköy doğu yamacı ve çakmaktaşı orak parçası (C-D), Kilisetepe batı yamacı (E), Aliğaderesi batı yamacı ve Aliğa Kurganı (F-G).

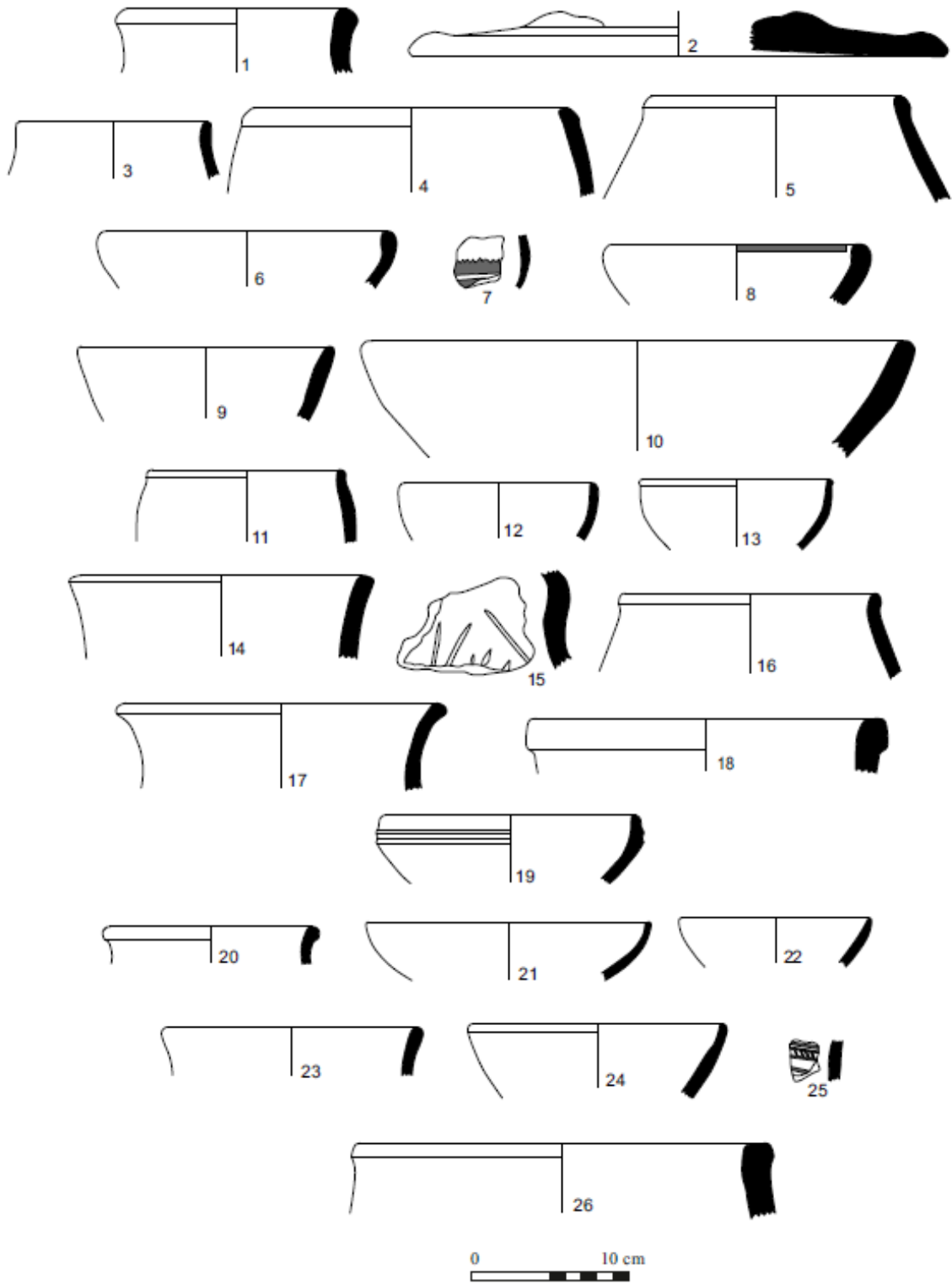
Figür 4: Dolaylı yerleşimi kuzey yamacı (A), Art Tepeleri batı yamacı (B), Dolaylı Kalesi kuzey yamacı (C), Kazankulpu yerleşimi ve yontmataş alet parçaları (D-E).

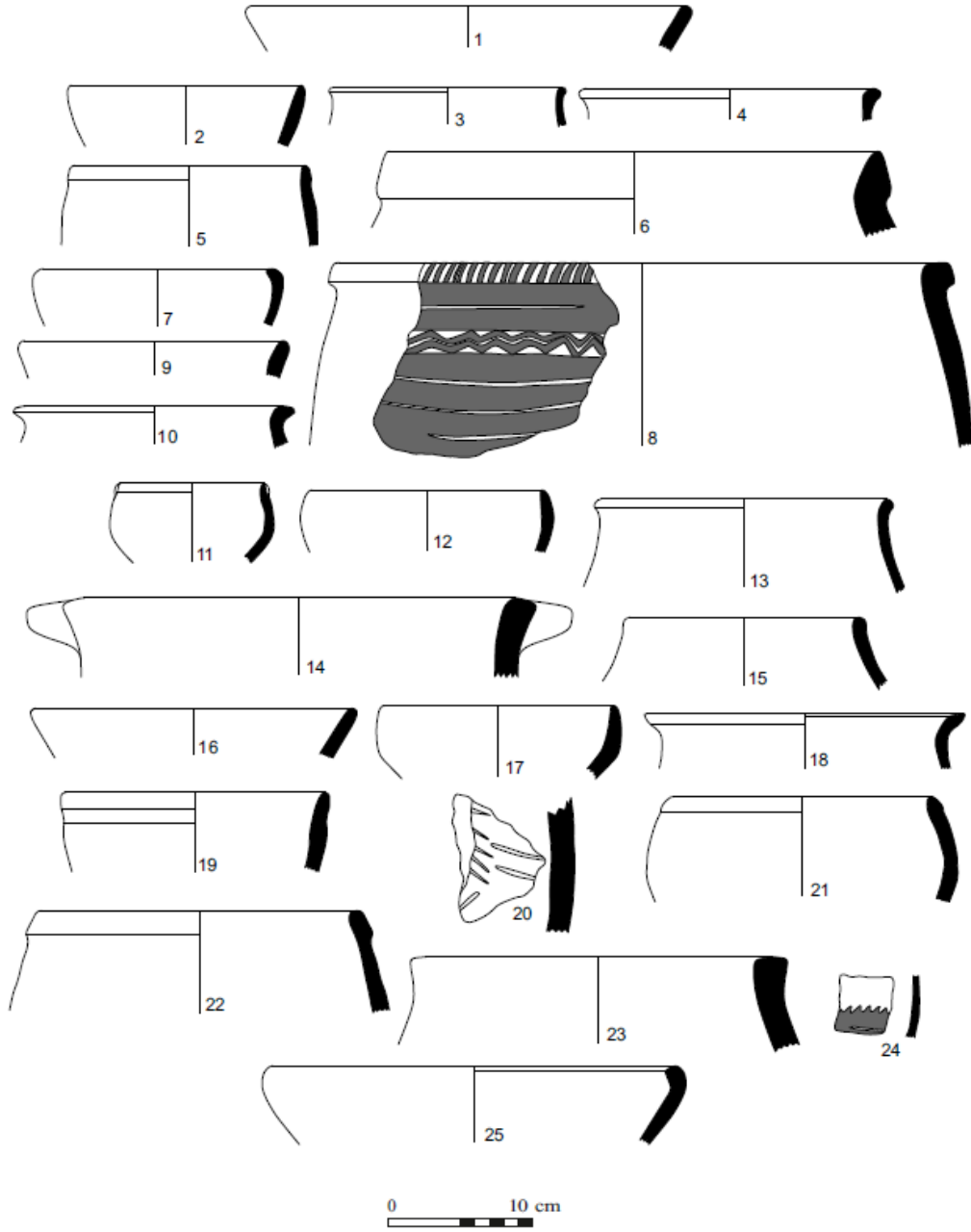
Figür 5: Güveçli yerleşimi (A), Değirmenbaşı batı yamacı (B), Ayıkaya yerleşimi ve Akbeltepe Kurganı (C), Karatepe yerleşimi güney yamacı ve Karatepe Kurganı (D).

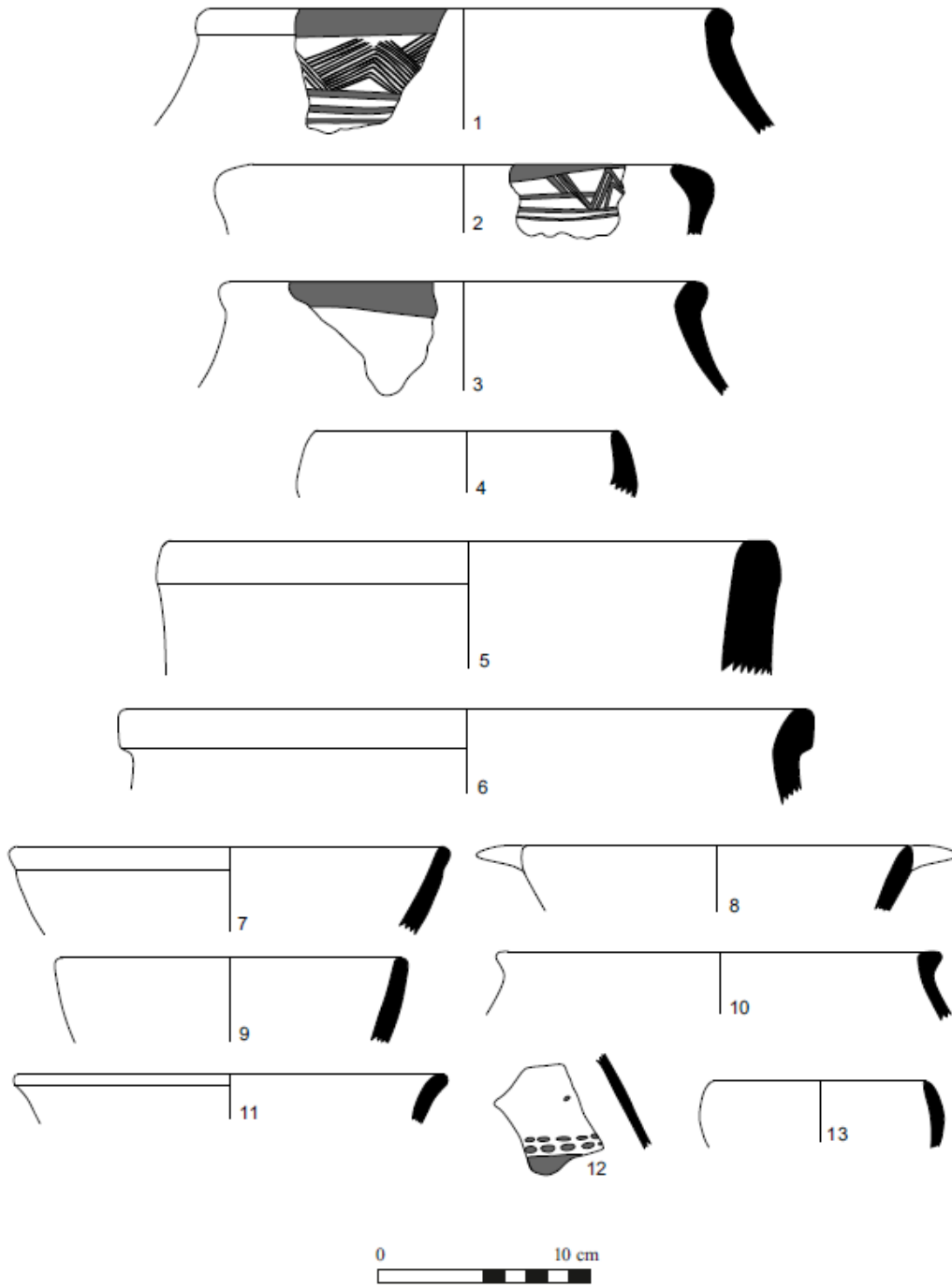
Figür 6: Kamberabdal Tepesi kuzey yamacı ve yontmataş alet parçaları (A-B), Ağulutepe doğu yamacı (C), Karataş Kalesi güney yamacı (D), akmak Kalesi güney yamacı ve yontmataş alet parçaları (E-F).

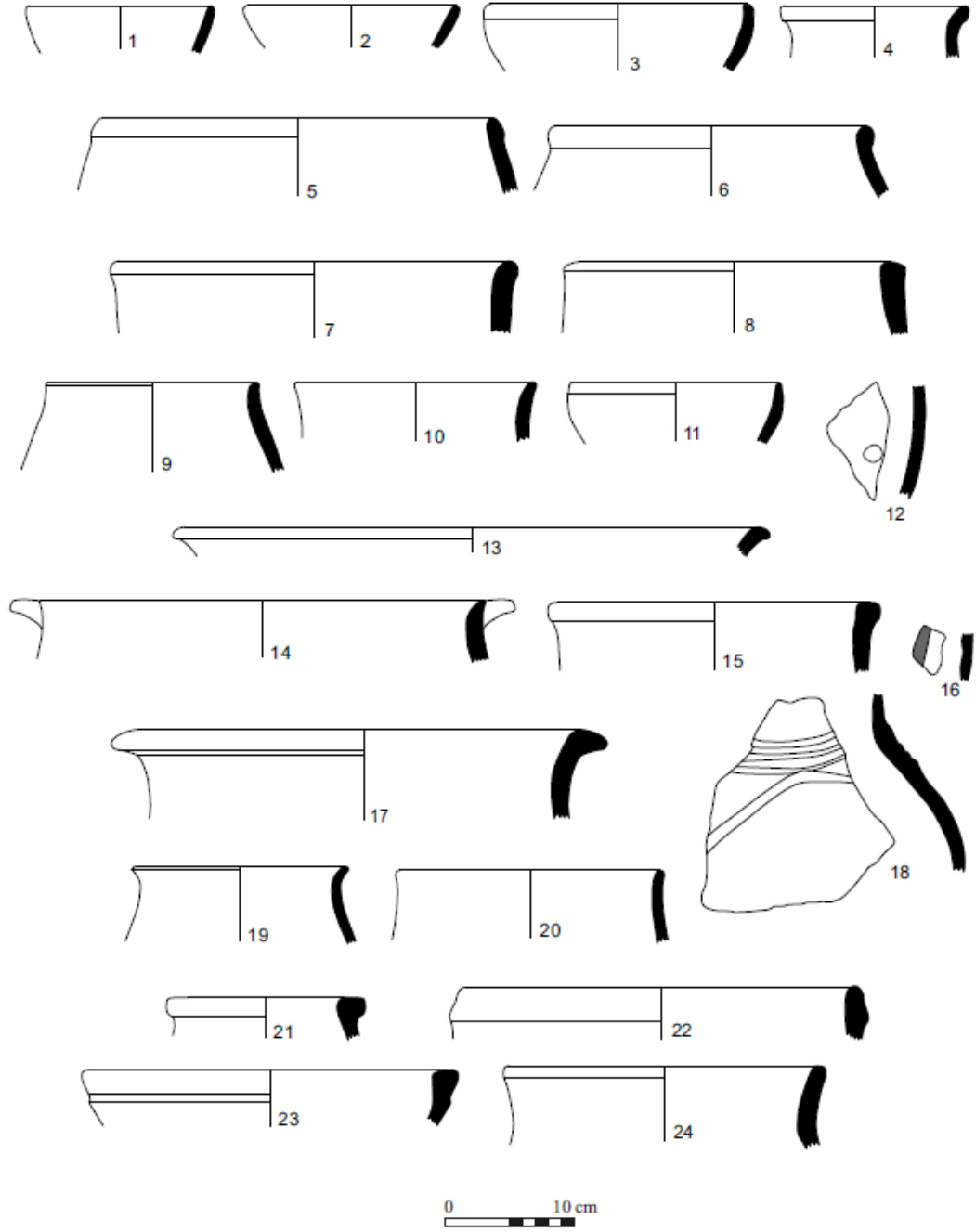
Levha 1: Arguvan'ın Fırat Havzası ve hinterlandında yer alan yerleşimlerden seramik örnekleri.

Levha 2: Arguvan'ın Fırat Havzası ve hinterlandında yer alan yerleşimlerden seramik örneklere.

Levha 3: Arguvan'ın Fırat Havzası ve hinterlandında yer alan yerleşimlerden seramik örnekleri.

Levha 4: Arguvan'ın yüksek yayla yerleşimlerinden seramik örnekler.